

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

MARIJINA TAJNA

Sv. Ljudevit Marija Grignion Montfortskog

Marijina tajna ili Sveto ropstvo ljubavi

Naslov originala: *Le Secret de Marie* u *Oeuvres Completes* (Sabrana dijela), Editions du Seuil, Pariz, 1966, st 439-478.

Prijevod na hrvatski: Prijevod izdanja sestara sv Križa, Đakovo 1968.
Bilješke su iz francuskog izdanja u prijevodu sestara sv. Križa.

Iz predgovora francuskom izdanju

(hrvatski prijevod iz izdanja Sestara sv. Križa)

Djelce nazvano Marijina tajna o svetom ropstvu ljubavi poznato je već čitavom svijetu. Budući da je mnogo kraće od djela “Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici”, mora biti i manje bogato od tog remek-djela velikog mariologa, ali njegova korist nije manja. Upravo zbog svoje kratkoće ono pruža obrazovanima divnu sintezu čitave naučiteljeve mariologije, a jednostavnim vjernicima daje pristupačni prikaz, koji funkcija čini življim, naročito neposrednijim, privlačeći duše da se potpuno predaju Isusu po Mariji. Drugo nam ne preostaje nego da zaželimo, s g. Rasneurom, biskupom iz grada Tournai, “da promatranje ovih poučnih stranica doprinese da se raširi među klerom i vjernicima marijanska duhovnost (sv. Ljudevita Marije iz Montforta) koja se, s punim pravom, smatra kao najbolja”. Uistinu, ni jedna joj druga nije ravna s obzirom na snagu koju u sebi ima da nas preporodi, da nas raspali na ljubav i revnost, jer ni jedna tako ne usmjeruje naše ljudsko biće da se, pod vodstvom Djevice, posve božanski oplemeni i da ga tako posve prožme Krist koji je pravo svjetlo i pravi život duša.

U ovo naše vrijeme intelektualnog nereda, moralnog kukavičluka i sramote, kada robovanje niskim strastima muči i najbolje, duhovnost svetog ropstva ljubavi veoma je korisna, veoma uspješna, veoma dobra.

Poštovani čitatelju!

Imate u ruci jednu malu knjižicu ali prepunu duhovnog sadržaja i svetačkog nuka. Napisao ju je sveti Ljudevit Marija Grignion Montfortski (1673-1716). Knjižica je pisana u jednostavnim, jezgrovitim i lako razumljivim jezikom pučkog misionara. Pisana je za jednostavni puk ali je prožeta dubokom teologijom i duhovnošću koje su tipične za svetog Ljudevita. Tajna knjižice jest u tome da vodi čitatelja putem svetosti, putem posvete.

Ne smije nas zavesti naslov knjige. On je namjerno odabran da bi pobudio radoznalost te se upustimo u istraživanje otajstvenog božjeg svijeta. To je tajna koja se razumije samo u osluškivanju Duha Svetoga živeći i svjedočeći vlastitu vjeru.

Tajna Marijina želi nas dovesti do toga da otkrijemo posebnu ulogu Majke Isusove u otajstvu spasenja te da nas dovede do sinovskog predanja posvete Isusu Kristu po Mariji. Montfort ne polazi od osjećaja nego od vjere. Odlučno vodi čitatelja do uvjerenja da se ne može biti kršćanin a da se ne bude marijanski, ne može se doći do duhovne zrelosti a bez jednog sinovskog odnosa prema Mariji koja je našla milost kod Boga za sebe i cijelu Crkvu.

Montfort je svetac koji je kao rijetko tko drugi u Crkvi produbio, shvatio i živio otajstvo Marijine osobe i uloge u povijesti spasenja. Temelji montfortove mariologije ostaju aktualni i vremenu postkoncilske obnove te su u skladu s VIII poglavljem “Lumen gentiuma” Drugog vatikanskog koncila. Mosignor Thesa lurdski biskup je kazao: “Čini mi se u djelima sv.

Ljudevita M.Grigniona Montfortskog nalazimo najbolji komentar marijanskim tekstovima Drugog vatikanskog koncila”

Poštovani čitatelju predajemo ti ovu knjižicu koja je obišla i obilazi cijeli svijet, prevedena na 30 jezika i izdana u preko 300 izdanja. Veliki broj vjernika, svetaca i duhovnih velikana su se nadahnuli na njoj. Ova knjiga se najbolje razumije u molitvi.

Život sv. Ljudevita, glavni spisi, utemeljenje Družbe Marijinih Misionara monfortanaca i Kćeri Mudrosti

(Većina sljedećeg teksta je već bila objavljena na hrvatskom jeziku pod naslovom “Opći uvod kritičkog izdanja” u Sv. Ljudevit M.Grignion Montfortski, *Sabrana djela I*, Split 1980, Symposion, st,11-21,

Rođen 31.Siječnja 1673.u Montfort-La-Cane-u u Bretanji, Ljudevit-Marija Grignion veći je dio svoga djetinjstva proveo nedaleko od rodnog mijesta, u Iffendic-u. Godine 1685. Polazi humanističku školu u Rennes-u u isusovačkom zavodu svetog Tome.

Osijećajući se pozvanim u svećenički stalež uputi se u Pariz u jesen 1693. Po preporuci gđice de Montigny bio je primljen u zajednicu Klaudija Bottu de la Barmondičre-a, gdje su častili »siromašni život Isusov, da se priprave na službu božanskog svećeništva pod zaštitom Presvete Djevice, Svetog Josipa, Svetih Apostola i apostolskih muževa«. Godinu dana poslije bio je pripušten u zavod de Montaigu-a, zajednicu gosp. Boucker-a. A, tokom godine 1695, ulazi u malo Sjemenište Svetog Sulpicija. Malo poslije svog dolaska u Pariz pohađao je tečajeve na Sorboni. Ali nakon nekoliko mjeseci bolovanja »nije htio nastaviti da s drugima pohađa teologiju na Sorboni; on se zadovoljio predavanjima što ih je jedan Doktor davao kod kuće« (GRANDET, str. 13-14).

Takav je raspored sjemeništarcu ostavljao više vremena za vlastitu osobnu lektiru. A lektiri je među ostalim pogodovalo to da je bio zadužen službom bibliotekara. L a M a z a r i n e čuva katalog sjemenišne biblioteke što ga je započeo vlč. Grignion, i njegov se rukopis u njemu često ističe, osobito u dva prva od pet svezaka što ih katalog ukupno broji. Ljudevit-Marija nije se zadovoljio samo time da zabilježi naslov knjige: bio je veliki čitač. Njegov prijatelj Blain ide dotle da kaže da su »skoro sve knjige koje raspravljaju o duhovnom životu prošle kroz njegove ruke« (BLAIN, čl. 27, str. 45). Pravio je bilješke, kako nam svjedoči rukopis nasloven Bilježnica, koju kao misionar nosi sa sobom na raznim putovanjima.

Tako je ovo razdoblje odgoja pružilo mnogo elemenata koji će biti izvori duhovnih spisa Grigniona Montfortskog. K ovim bilješkama pridolazi, osobito nakon svećeničkog ređenja 1700, veoma živo iskustvo apostolata.

Želio je postati misionar u stranim zemljama. Isprva je mislio na Kanadu. Duhovni vođa, vlč Leschassier, odvraća ga od toga i upućuje ga k zajednici vlč. Lévêque-a u Nantes. Pomanjkanje dinamizma kod ovoga svodi mladog svećenika na mučnu neaktivnost, i on pred duhovnim vođom ne skriva svoga razočaranja. Ipak, počevši od ljeta 1701, bilo mu je omogućeno da u toj biskupiji obavi niz misija među kojima se ističu misije u Grandchamps-u. No već u proljeću protekle godine misionar se u Fontevrault-u susreće s gđom de Montespan koja ga je dovela u vezu s mons. Girardom, biskupom u Poitiers-u. Zahvaljujući toj vezi postao je duhovnik Opće ubožnice toga grada. To pada koncem studenoga 1701. Kušao je preurediti ono što je ubožnicu činilo kućom nereda i malim Babilonom. Isprva je bio lijepo primljen, ali se je brzo sukobio s klikom i protivljenjima, zbog kojih je morao napustiti mjesto.

U toku tih mjeseci, kad mu je bilo dano da služi siromasima, susreo je i Mariju-Lujzu Trichet, koja će postati prva od Kćeri Mudrosti. On ju je uveo u ubožnicu te joj je, dne 2. Veljače 1703, dao odijelo poslužiteljice upraviteljstva, mjesto sivog habita seoskih sluškinja.

U Pariskoj ubožnici La Salpêtričre, Montfortski je još jednom našao prigodu da poslužuje bolesnima i siromasima. Do kraja godine 1703. Suradivao je u obnovi samostana osame u

Mont-Valerien-u. Zatim su, jednog dana, siromasi iz Poitierske ubožnice napisali molbu i postigli da im se vrati njihov duhovnik. No to je bilo tek trenutno. Montfortski je morao ponovno napustiti ubožnicu.

Godine 1702. pisao je vlč. Leschassétre-u: »Samo nada da bih s vremenom mogao zaredati diljem sela, da koristim mnogima, može mi dati nešto sklonosti da idem u ubožnicu«. Želja mu se je ispunila, ali tek nakon što je napustio ubožnicu. Obavio je misije u više župa u centru i u okolici Poitiers-a.

Kad je bio prisiljen napustiti grad, hodočastio je u Rim. U vrijeme ovog hodočasničkog povlačenja trebalo je da riješi pitanje kakav će biti oblik njegovog misionarskog djelovanja, jer je protivljenjima, na koja je u Francuskoj nailazila njegova akcija, bio prisiljen da joj postavi temelje. Primljen u audijenciju od Svetog Oca Klementa XI, 6. lipnja 1706, ponudio se je da radi u misijama Istoka. Papa ga zamoli da ostane u Francuskoj i odobri mu cilj i način kojega se je do sada držao: obnoviti kršćanski duh obnovom krsnih zavjeta. On se vraća u domovinu opskrbljen naslovom apostolskog misinara, kojim ga je počastio Vrhovni Svećenik.

Odsad nam životni put Montfortskoga može pokazati mreža njegovih mnogobrojnih putovanja i postaja uzduž i poprijeko biskupija Saint-Brieuc-a, Saint-Malo-a, Nantes-a, Luc, on-a i La Rochelle-a, a da se ne propuste duga proputovanja, koja su ga vodila u Saint-Lô-Rouen, Pariz ...

Na povratku iz Rima misionar je otpočnuo u Poitiers-u. Preko Saumur-a, gdje je susreo Ivanku La Noue, uputio se je u Mont-Saint-Michel, da svetkuje blagdan svetog Mihaela Arhanđela, 29. rujna 1706. Tako se je približio Bretanji, kamo ga je privlačila osoba o kojoj je čuo govoriti od vlč. Bellier-a, svećenika u Rennes-u, koji ga je kao studenta upućivao na skrb oko siromaha i razgovarao se s njime o bretonskim misijama. Zaista treba vlč. Bellier-u zahvaliti što se je Montfortski pridružio ekipi vlč. Leuduger-a, skolastika iz Saint-Brieuc-a. Suradivali su do kolovoza 1707. Neki neugodan incident izazvao je da su se rastali, a čini se da mu najdublji uzrok leži u različitom shvaćanju stila apostolskog života.

Tad se Ljudevit-Marija nastani u prioratu, koji je smješten posred šume njegovog rodnog mjesta Montfort-La-Cane. Iz te osame Svetog Lazara zračio je izmjenjujući osobnu sabranost sa služenjem po okolnim župama.

Sredinom 1708. stigao je ponovno u krajeve Nantes-a, gdje su zaredale misije velikom učestalošću. U tom je razdoblju došlo do neprilike koju možemo nazvati aferom Kalvarije. Nakon što je prešao u Mont-Valerien, blizu Pariza, Montfortski je zamislio da podigne monumentalnu Kalvariju, na spomen Golgotske žrtve, koja bi bila privlačni duhovni centar. To je pokušao ostvariti u svome rodnom kraju. U Pontchâteau-u je uspio podići umjetno brdašce i postaviti na nj tri križa. Navečer 13. rujna 1710, u predvečerje svečanog blagoslova, stiže nalog da se obred odgodi. Malo nakon toga bilo je brdašce srušeno. A da mjera bude puna, biskup iz Nantes-a zabranio je misionaru svaku službu, pa ovomu nije preostalo drugo nego da se povuče Isusovcima.

Montfortski nije ostao neaktivan. U Nantes-u je imao mogućnosti osnovati i utvrditi djela u korist siromaha i zalagati se za njih u vrijeme poplave rijeke Loire... Treba također spomenuti da je u tom razdoblju postao član Dominikanskog Trećeg reda.

Ove kušnje u biskupiji Nantes-a nisu odvratile Montfortskog od misionarskog djelovanja. Bio je primljen od mons. Lescure-a i Champflour-a u njihovim biskupijama Luçon-skoj, odnosno La Rochelle-skoj. Velik broj župa čuo je njegovo propovijedanje.

Čini se da se u tom razdoblju očituje u svoj veličini njegova misionarska zamisao i pedagogija, te svi elementi poprimaju nove izgledе. Također dolazi do svijesti da su male škole veoma važne kao sredstvo evangelizacije, te je činio da dođu u La Rochelle Marija-Lujza Trichet i Katarina Brunel, dvije prve Kćeri Mudrosti, koje su do tada bile uposlene posluživanjem siromaha u ubožnicama.

U tom se razdoblju, isto tako, više nego ikad, on zanima da formira zajednicu svećenika misionara, koji bi nastavili, u njegovom duhu, njegovo apostolsko djelo. On ponovno i ponovno poduzima korake: u Parizu, kod onih koji su naslijedili gosp. Poullart-a des Places, koji je bio obećao 1703. da će mu odgojiti ljude; u Rouen, gdje pokušava oduševiti za taj posao kanonika Blain-a, prijatelja iz zavoda i iz sjemeništa. Dva svećenika, suradnika u misijama, pridružila su mu se. Zajedno s Braćom koja su već s njime radila u misijama i u dobrotvornim školama, oni će tvoriti prvu jezgru njegove družbe misionara.

Od ovih nastojanja i napora formirat će se Pravila na kojima će se temeljiti njegove duhovne obitelji. On sam nastavit će do kraja svoju zadaću propovjednika, jer je upravo u toku misija, u Saint-Laurent-sur-Sčvre, predao svoju dušu Bogu, 28. travnja 1716. u dobi od 43 godine.

To je biografski okvir u koji su umetnuti duhovni spisi Montfortskog. Odmah se opaža da je to u biti okvir napete apostolske aktivnosti, što ga je ispunio čovjek čiji misionarski poziv postavlja probleme samo u načinu kako da bude ostvaren. Taj se je poziv sve više utvrđivao usred suprotivština i događaja; zadobivao je svoj vlastiti izraz preko borbe raznih situacija u kojima se je misionar nalazio.

Pobliže, da se bolje dohvati smisao misionarskih spisa, bilo je dobro što je ocrtan njegov duhovni put. Jer, ako se dandanas pokaže nemogućim ustanoviti točan i siguran datum kad ie nastalo svako pojedino djelo, približna procjena ovlašćuje nas da ustvrdimo, bez straha da ćemo pogriješiti, da su se sva djela razvrstala uzduž čitavog misionarskog života Oca Montfortskog.

Prvi su ževotopisci prihvatili pisanje životopisa po načinu svojega vremena. Ipak nam mnogobrojna svjedočanstva, što ih je Grandet sabrao, dopuštaju postaviti neke znakove-međake na životnom putu. Zatim imamo Blain-a koji je Ljudevita-Mariju najintimnije poznao. Ovaj kanonik je doživio gorko iskustvo da je sumnjao u dobar duh svoga prijatelja. Ako ga je želja, da ga opravda u svojim očima i u očima eventualnih čitatelja, nagonila da ponekad napeto uzveličava kreposti, sumnja ga je također nagonila da dublje prodre u nutrinu svoga prijatelja.

U tom smislu tekst što ga je napisao Blain, a nažalost je ostao neobjelodanjen, jedinstveno svjedoči kako treba shvatiti izvornu misao i ponašanje Montfortskog. Na jednoj se stranici Izvještaja donosi razgovor što ga je kanonik vodio s misionarom kod njihovog susreta 1714. Uspoređivali su dvije mudrosti: mudrost osoba koje žive sređenim životom i mudrost apostolskih muževa koji uvijek imaju da poduzimlju nešto novo ili da »ustanove neko sveto djelo« (BLAIN, čl. 80. str. 233). Ovom mudrošću je Montfortski opravdavao svoj postupak i otkrio svoju dušu prijatelju, kojemu je to za neko vrijeme bio misterij.

Postavljati pitanje originalnosti Montfortskoga svodi se na pitanje da se pronade njegovo mjesto u duhovnim strujanjima koja su provrela u XVII, i već u XVI stoljeću. To se mjesto različito prosuđuje, počevši od Bremond-a, koji ga smatra posljednjim od velikih Bérulle-ovaca, do najnovije Povijesti Francuske duhovnosti, koja ga postavlja kao lijep primjer vitalnosti marijanske pobožnosti što se još održava do početka XVIII stoljeća.

Već sumarno proučavanje izvora, iz kojih je duhovni pisac crpio, kao i književnih veza, kojih je on mnogo imao s različitim autorima, dovoljno je da se uoči njegov eklekticizam. Isusovci svih smjerova, onih koje je Flachaire svrstao u kategoriju salezijanaca (Poiré, Barry, Binet...), pa oni kao Surin i učenici Lallemand-a, pa opet oni, kao Saint-Jure, Crasset, koji su samostojni; zatim dominikanci kao Alain de La Roche, Suso, Rhéno-Flamand, itd; pa franjevci kao sv. Bonaventura i pseudo-Bonaventura, pa zatim Bérulle, de Bourgaing, Ivan Eudes s normandijskim koloritom (Louvigny de Bernières, Renty, a osobito Boudon); pa Sulpicijevci, Olier i Tronson kao prvak; te drugi pisci manjeg ili većeg domašaja; pa i sam Port-Royal sa Le Maistre de Sacy-om, svi su mu pružili ili tekstove da ih prihvati gotovo nepromijenjene, ili elemente, kamenove za gradnju, za kojima je on svojom refleksijom bio ponukan da posegne. Čas se zadovoljavao da time bude nadahnut, a drugi put se to pokazuje

kao skoro sablažnjivo doslovno preuzimanje. Tako se je on u slobodi, koju je sam sebi dao, da poduzme nešto novo, htio osloniti na stare vrijednosti.

Otac Montfortski se teško svrstava u kategoriju onih koji se dadu brzo definirati. Koliko god on pripadao jednoj školi duhovnosti ili drugoj koja je drukčije usmjerena, on je nošen unutarnjim dinamizmom koji mu je osoban i koji određuje njegovu originalnost. Možda je htio pružiti načelo za svoj način doživljavanja milosti na prvim stranicama prvoga od svojih najvažnijih spisa. “ Obuzela me tako velika želja da te (Mudrost) tražim ne sve strane bez reda. A to što te nastojim upoznati na ovom svijetu proizlazi iz toga što si obećala da će svi koji te otkriju i pronađu imati život vječni” (LJVM 2). Tako on priznaje da nije vođen drugom duhovnom metodologijom osim revnošću da otkrije tajnu Mudrosti Božje. Sigurno je da, pisao ili govorio, Grignon Montfortski evangelizira.

Uvijek sa sobom nosi Bibliju, koju je čitao vjerojatno u prijevodu Le Maistre de Sacy-a. Pogled oka na kazalo biblijskih navoda daje nam znati kako su u njegovim spisima česti svetopisamski navodi. Izričiti su navodi brojni, a još brojniji su implicitni navodi i aluzije. Često je to, po metodi zblizavanja, potresna koncentracija tekstova.

On usvaja tumačenja koja su u njegovo vrijeme najraširenija, Bossuet ili duhovna škola, osobito njegovih učitelja u Sv. Sulpiciju. Opaža se sklonost prema slikovitom značenju, kojim se mnogo služi.

To se slikovito značenje približava značenju što ga Crkva primjenjuje u liturgiji. Često se, uostalom, događa da misionar čita i navodi Bibliju iz svoga časoslova ili misala. To može objasniti neka skraćivanja ili preinake biblijskih tekstova.

Biblija i liturgija, pa duhovni pisci raznih podneblja, čini se kao da se miješaju bez reda, da bi utrli put montfortskoj misli, ali nakon češćeg čitanja misionarevih spisa uviđa se da se njegova misao oblikuje po nekoj shemi koju je lako otkriti. S jedne strane razmišljanje, promatranje, a s druge strane praktično primjenjivanje. U nekim djelima toj se prvotnoj shemi pridružuje druga: isprva tumačenje koje polazi iz biblijskih i liturgijskih tekstova, zatim potvrda ili ilustracija pozajmljena od kojeg duhovnog pisca ili koja na nj aludira. Osim tih shema koje mu služe da izvede svoja izlaganja, kao praktičan pisac ili govornik, on ne radi stereotipno. Mnogo se puta njegova misao razvija bez vidljive sile, ali, da se upotrebi njegov izraz, božanskog preobilja što mu ga Mudrost daje.

Nije lako reći kolik je bio utjecaj Oca Montfortskog nakon njegove smrti, pa to može završiti u samim nagađanjima. Za njegova života nije bio tiskan nijedan njegov spis osim nekih Pjesama i Pisma prijateljima Križa. Tokom XVIII stoljeća neki su dijelovi bili umetnuti u životopise. Pravila su bila ponovno objavljivana i pretiskivana u razdobljima kad su bila preispitivana i prilagođavana. Tek nakon 1842, kad je bila otkrivena Rasprava o pravoj pobožnosti, misli se na to da se postepeno objelodane glavna djela. Kao glavno se djelo smatra, očito, ta Rasprava koja je doživjela najveći publicitet. Sljedila su i ostala djela, ali uvijek kao u sjeni Rasprave. To se je toliko isticalo da se u neko doba providosna uloga Oca Montfortskoga poistovjećivala s promicanjem marijanske pobožnosti u robovanja Mariji, dok je ta forma bila veoma raširena u XVII stoljeću.

Bez sumnje je Rasprava odigrala znatanu ulogu u kršćanskoj misli XIX i početkom XX stoljeća. Pratio ju je psihološki pogodan tekst, te je bila predmet mnogobrojnih i brižljivo pripremljenih izdanja, općenito veoma vjernih rukopisu. Naprotiv, djelo kao što Ljubav vječne Mudrosti bilo je osakaćeno i prikazano s raznim preinačenjima. Trebalo je čekati 1929. godinu da se ugleda prikladan tekst ove knjige.

Time se objašnjava kako je široka publika poznavala montfortsku misao samo na djelomičan, fragmentaran i često isključiv način. Do ovog izdanja, 1966, nikad spisi Montfortskoga nisu bili u potpunosti sabrani. Tek je 250. godišnjica njegove smrti pružila prigodu za taj posao.

Misionari monfortanci danas u svijetu i u Hrvatskoj

Mala družina koju je sv. Ljudevit okupio oko sebi tokom svoga života ima svoju povijest. Članovi te družbe su nastojali živjeti karizmu svetog utemeljitelja i širiti njegovu duhovnost. Danas u svijetu ima oko 1200 misionara monfortanaca koji djeluju na svim kontinentima. Generalna kuća se nalazi u Rimu.

Duhovnost svetog Ljudevita je već odavno prisutna u Crkvi u Hrvata. Ona počima s prvim prijevodom Rasprave na hrvatski jezik koji je učinio nadbiskup vrhbosanski dr. Jospip Stadler 1894. Od tada su ponovljenja različita izdanja Rasprave a prevedeni su i drugi spisi sv. Ljudevita. Od tada mnoge osobe su se nadahnula na Montfortu. Svakako valja spomenuti blaženog kardinala Stepinca.

Povijest same družbe misionara monfortanaca u Hrvatskoj počinje 1973. Misionari monfortanci danas u Hrvatskoj žive i rade na gore navedenoj adresi.

Savršena posveta Isus Kristu u Mariji ili sveto ropstvo ljubavi

Sveti Ljudevit koristi pojam roba i ropstva ljubavi. Sam svetac objašnjava taj pojam u brojevima 69-78 i 120-135 Rasprave o pravoj pobožnosti prema presvetoj Djevici Mariji. U istom djelu u broju 244 Montfort precizira: "Pazite, molim da ja redovito kažem sužanj Isusov u Mariji, sužanjstvo Isusu Kristu u Mariji. Doista bi se moglo reći, kako ih je više i reklo do sada sužanj Marijin, sužanjstvo presvetoj Djevici ali ipak držim da je bolje nazvati se sužnjem Isusovim u Mariji".

Krajem petnaestog i pogotovu početkom šesnaestog stoljeća u Evropi je bio dosta raširen pokret ropstva Marijina ponekada i sa izrazima pobožnosti koje nisu uvijek bile uskaldene. Montfort koristi ovu pobožnu praksu ali prije svega joj daje u Raspravi, dobre teološke temelje skupa s potrebnim obješnjenjima te umjerenošću u vanjskim oblicima pobožnosti. Po krštenju mi smo postali posinjena djeca božija, i udovi otastvenoga Tijela Isusa Krista. Ta potpuna zavisnost i slobodno pristjanje uz Isusu daje nam snagu da "donesemo plod", to jest da duhovno rastemo do punine kršćanske zrelosti. Mnogi danas ne prihvaćaju pojam "roba". U biti se radi o potpunoj pripadnosti Isusu Kristu po krštenju te o slobodnoj i osobnoj obnovi tih krsnih zavijeta u zavisnosti od Marije. Znači u pojam roba je uključena vlastita sloboda koje se predaje Isusu. Točna formula koju koristi Montfort jest ropstvo ljubavi "rob Isus Kristu u Mariji". Valja napomenuti da je pojam ropstva prisutan u duhovnoj terminologiji i u današnje vrijeme. Kardinal Wyszyński, 3. svibnja 1966, prigodom tisućugodišnjice krštenja Poljske posvećujući cijeli narod Mariji Kraljici Poljske koristi pojam ropstva. Papa Ivan Pavao II obanvljajući tu posvetu, 4. lipnja 1979, koristi isti pojam roba ljubavi naglašavajući da se radi o potpunom slobodnom predanju Isusu Kristu po Mariji. U tom smislu ropstvo (nesloboda) označava puninu slobode koje se u ljubavi i zbog ljubavi prema Isusu potpuno predaje i posvećuje.

Isus i Marija su primjeri ropstva ljubavi, koje mi moramo naslijedovati. Radi se potpuno slobodnoj pripadnosti Bogu i našoj zavisnosti od Boga u ljubavi. U biti ropstvo ljubavi je izraz najveće slobode i ljubavi jer mi svojevoljno predajemo i posvećujemo svoju slobodu Bogu. Isus je uzeo lik sluge i u svemu je izvršio volju Očevu. Marija je samu sebe nazvala službenicom Gospodnjom potpuno podložna Božijoj Riječi. Da bi i mi bili potpuno poslušni Bogu u ljubavi, svojevoljni robovi ljubavi Isusa Krista, treba da postanemo Marijini robovi, to jest trebamo slušati nju u svemu, uzeti nju kao primjer i prepustiti se njnom vodstvu. Marija sa svoje strane nas čini dionicima svoga jedinstvenog i neponovljivog pobožanstvenjenje i preobraženja u Isusa Krista. Ona je, kako kaže sveti Augustin, prvo začela Isusa u svom srcu pa onda u tijelu. Sa svoje strane Marija će nas, bolje i savršenije nego bilo tko drugi, povesti

putem potpunog vršenja volje Božije u svakom trenutku našeg života. To je put svetosti i posvete koju uči Montfort, to je značenje ropstva ljubvi.

SKRAĆENICE

PP = Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici

LJVM = Ljubav vječne Mudrosti

MT = Marijina tajna

PK = Pismo prijateljima Križa

MARIJINA TAJNA

Uvod

1. Izabrana dušo, evo tajne koju mi je Svevišnji objavio, a koju nisam mogao naći ni u jednoj knjizi, ni staroj ni novoj. Povjeravam ti je pomoću Duha Svetoga, uz uvjete: *prvo*, da je saopćiš samo onim osobama koje to zaslužuju po svojim molitvama, milostinjama, mrtvenjima, podnesenim progonstvima, revnošću za spas duša i slobodom srca; *drugo*, da se njome poslužiš da postaneš sveta i nebeska, jer je ova tajna samo toliko velika koliko se koja duša njome okoristi. Pazi da ne ostaneš skrštenih ruku, besposlena, jer bi ti moja tajna mogla postati otrov i biti na propast; *treće*, uz uvjet da se zahvaljuješ Bogu sve dane svoga života za milost koju ti je iskazao kada ti je dao da upoznaš tajnu koju nisi zavrijedila znati. I u onoj mjeri, kojom se budeš njome služila u običnim poslovima svoga života, upoznat ćeš njezinu vrijednost i izvrsnost. U početku ćeš je spoznavati nesavršeno zbog množine i težine grijeha i potajne navezanosti na samu sebe.

2 Prije nego što pristupiš čitanju s gorućom i naravnom težnjom da upoznaš istinu, izmoli pobožno, na koljenima Zdravo Zvijezdo mora i Dođi Stvorče Duše Svet, da isprosiš od Boga milost te shvatiš i okusiš ovu božansku tajnu. Budući da imam vrlo malo vremena za pisanje, a ti za čitanje, izložiti ću sve ukratko.

Prvi dio: MARIJINA ULOGA U PLANU BOŽIJEG SPSENJA

1. Plan spasenja se ostvaruje po milosti

3. Dušo, živo sliko Božja, otkupljena dragocjenom krvlju Isusa Krista, Gospodin tvoj želi da u ovom životu postaneš sveta kao On, a u drugom slavna kao On! Posve je sigurno da je tvoj poziv postići svetost Božju. Tome moraju smjerati sve tvoje misli, sve tvoje riječi, svi tvoji čini, sve tvoje pokore i sva tvoja nastojanja u životu; inače se protiviš Bogu, jer ne činiš ono za što te je stvorio i radi čega te uzdržava. Oh, divnoga li djela! Prah se pretvara u svjetlo, blato u čistoću, grijeh u svetost, stvor u Stvoritelja i čovjek u Boga! Oh, divnoga li djela! – ponavljam, ali to je djelo tako teško u samome sebi i nemoguće samoj naravi. Jedini ga Bog može proizvesti svojom milošću, i to milošću obilnom, izvanrednom. Stvaranje čitavog svemira nije tako veliko remek-djelo kao to.

4. Dušo, što ćeš raditi? Koja ćeš sredstva odabrati da se uspneš kamo te Bog zove? Svima su poznata sredstva spasenja i svetosti: zabilježena su u Evanđelju, rastumačili su ih učitelji duhovnog života, vršili su ih sveci i nužna su koji se žele spasiti i postići savršenost. Ta su sredstva: poniznost srca, neprestana molitva, svestrano mrtvenje, predanje Božjoj Providnosti i suglasnost s voljom Božjom.

5. Bezuvjetno je potrebna milost Božja da se svim tim sredstvima spasenja i posvećenja možemo poslužiti, a ta se milost daje svima u većoj ili manjoj mjeri. U to nitko ne sumnja.

Kažem: u većoj ili manjoj mjeri, jer Bog, premda je neizmjerljivo dobar, ne podjeljuje svoje milosti svima u istoj mjeri, ali ipak svakome daje dostatno milosti. Duša, vjerna velikoj milosti, čini veliko djelo, a s malom milosti, malo djelo. Vrijednost i veličina milosti koju Bog daje, a duša slijedi, čini vrijednost i veličinu naših djela. Ta su načela neoboriva.

2. Da bi pronašli milost treba pronaći Mariju

6. Sve se dakle svodi na to: kako pronaći lako sredstvo da od Boga postignemo potrebnu milost da postanemo sveti, a ja te upravo o tom želim poučiti. I kažem, da nađemo milost Božju, treba naći Mariju.

Zašto nam je Marija potrebna¹

7. Jedina je Marija našla milost kod Boga, i to za sebe i za svakog čovjeka napose. Patrijarsi i proroci, svi sveci Staroga Zavjeta nisu mogli naći tu milost.

Ona je Majka milosti

8. Marija je dala bivanje i život Tvorcu svih milosti i – zbog toga – nazvana je Majkom milosti, Mater gratiae.

Ona je puna milosti

9. Bog Otac, od kojega dolazi svaki savršeni dar i svaka milost kao iz svoga bivstvenog izvora, dajući joj svoga Sina, dao joj je sve svoje milosti; tako da joj je, kako kaže sv. Bernard, u njemu i s njim dao volju Božju.

Marija blagajnica svih Isusovih milosti

10. Bog ju je odabrao za blagajnicu, upraviteljicu i djeliteljicu svih milosti; tako da sve njegove milosti i svi njegovi darovi prolaze kroz njezine ruke. I po toj primljenoj povlastici, kako kaže sv. Bernardin, ona dijeli milosti Vječnoga Oca, kreposti Isusa Krista i darove Duha Svetoga kome hoće, kako hoće, kada hoće i koliko hoće.²

Marija je Majka djece Božije

11. Kao što je u naravnom redu potrebno da svako dijete ima oca i majku tako je i u redu milosti. Svako pravo dijete svete Crkve treba da ima Boga za Oca, a Mariju za Majku. Ako se tko hvali da ima Boga za Oca, a prema Mariji ne osjeća ni malo nježnosti pravoga djeteta, lažac je i ima đavla za oca.³

¹ Iza kako nas je uvjerio u paragrafu A (br. 3-6) o potrebi da se posvetimo Marijinim posredovanjem, sv. Lj. M. iz Montforta ovdje nam u majstorskom prikazu daje teološke razloge te potrebe. Ovaj paragraf B jest prava "summa" marijanske teologije, gdje se gledišta dogmatska, asketska pa čak i mistička povezuju i uzajamno potpunjuju. Svaki od navedenih dokaza traži da ga ozbiljno proučavamo, razmatramo i produbljujemo, da bismo se tako uvjerali kako nam je jako potrebna Blažena Djevica, te da bi naša duša mogla živjeti u skladu s velikim istinama koje su ovdje izložene.

² Budući da je Marija blagajnica svih milosti, mi ovisimo o njoj s obzirom na svaku pomoć koja nam dolazi odozgo, tj. za svaku djelatnu milost u svakom njezinom očitovanju; kod posvetne milosti za sve njezine stupnjeve; za dijeljenje svih darova Duha Svetoga i za sve vremenske blagodati određene za naš konačni cilj. Ta istina traži s naše strane savršen odaziv Marijinoj djelatnosti, i po tome raspoloženje ovisnosti aktivne i pasivne, a to je upravo ono što sačinjava predmet prave pobožnosti prema Montfortu i što ćemo malo dalje rastumačiti pod naslovom "sveto ropstvo ljubavi".

³ U brojevima 11-14 sveti autor nam pokazuje kako nam je Marija potrebna, posebno kao Majka: 1. Jer u redu milosti treba nam majka, i mi se ne vladamo više kao pravi kršćani ako joj svijesno uskraćujemo nježnost i djetinju ljubav; 2. jer se sva nauka o našem Gospodinu, koju je tako lijepo razvio sv. Ivan i sv. Pavao, ukratko sastoji u činjenici da smo učlanjeni u Mistično Tijelo Kristovo. To učlanjenje počinje na krštenju, postaje sve prisnije prema tome kako odgovaramo milosti, a svršava u konačnom učestvovanju u slavnom Kristovu životu. Marija ima jedinstvenu i potrebnu ulogu u tom učlanjenju: ona je oblikovala samu glavu Mističnog Tijela, tj. našega Gospodina Isusa Krista, njoj dakle pripada da oblikuje i udove, tj. odabrane. O da bismo mogli razumjeti

Marija je Majka udova Tijela Isusa Krista

12. Budući da je Marija oblikovala Glavu preodabranih, spada na nju također da oblikuje i udove te Glave, naime prave kršćane, jer ni jedna majka ne oblikuje glavu bez udova, niti udove bez glave. Dakle, tko god želi biti udo Isusa Krista, koji je punina milosti i istine, taj mora biti oblikovan u Mariji pomoću milosti Isusa Krista, koja u njoj prebiva u punini, da je opet u obilju može dati pravim udovima Isusa Krista i pravoj svojoj djeci.

Marija je suradnica Duha Svetoga

13. Budući da je Duh Sveti uzeo Mariju sebi za zaručnicu, te u njoj, po njoj i od nje proizveo Isusa Krista, svoje remek-djelo, Utjelovljenu Riječ, to on nastavlja, u njoj i po njoj, jer je nije nikada ostavio, da na tajanstven ali stvaran način, proizvodi preodabrane.

Marija čini da duše rastu u Bogu

14. Marija je primila od Boga posebnu povlasticu nad dušama da ih hrani i čini da rastu u Bogu. Sv. Augustin nadovezuje na ovo, da su svi preodabranici na ovom svijetu zatvoreni u krilu Marijinu i da ne dolaze na svjetlo dok ih ova dobra Majka ne porodi za život vječni. Stoga, kao što dijete prima od majke svu hranu, koju mu ona pruža prema njegovoj potrebi, tako i preodabranici primaju svu svoju duhovnu hranu i svu svoju snagu od Marije.⁴

Marija je prisutna u životu pravih kršćana

15. Bog Otac rekao je Mariji: In Jacob inhabitabit! Kćeri moja, prebivaj u Jakovu, to jest u mojim preodabranicima, kojima je Jakov slika. Bog Sin rekao je Mariji: in Israel haereditare! Draga moja Majko, neka bude tvoja baština u Izraelu, to jest u preodabranicima. Napokon, Bog Duh Sveti rekao je Mariji: In elektis meis mitte radices! Vjerna moja zaručnice, pruži korijenje svoje u mojim izabranicima. Stoga, tko god je izabran i preodređen Sveta Djevica stanuje kod njega, to jest u njegovoj duši⁵, i on je pušta da tu pruža korijenje duboke poniznosti.

uzvišenost Marijine uloge u tom učlanjenju naše duše u Krista! Kako bi iz toga nastali srdačni odnosi s Isusom, našim bratom, i s Marijom, Majkom Isusovom i našom Majkom!

⁴ Ovdje se radi o životu posve malenog djeteta koje u svemu ovisi o majci. Nemoguće je vježbati se u životu duhovnog djetinjstva tako dragog sv. Tereziji od Djeteta Isusa, a da ne budemo posve ovisni o djelovanju Marije, naše Majke. Budući da se to slabo razumije, mnoge duše ne uspiju provesti plan o svetom životu duhovnoga djetinjstva. Bez Marije smo tek nakazno i kržljivo dijete; s Marijom je sve lako i udešeno prema našoj slabosti, sve odgovara dubokim težnjama koje nas gone prema njoj, prema Isusu, prema Bogu.

⁵ Marija ne stanuje u našim dušama prisutnošću posvudašnjosti, jer je posvudašnjost svojstvena samo Bogu, nego je ona u nama po trostrukoj prisutnosti *viđenja, djelovanja i mističnog sjedinjenja*:

- d) Ona nas vidi u Bogu; i kao Majka Isusova i Majka duša proniče nas do u srž bića. Njen je pogled, njena misao dakle u nama i mi nismo kadri ni zamisliti kakvu nam širinu i kakvo bogatstvo pruža taj način prisutnosti, kakvu sve ozbiljnost zahtijeva i kakvu radost u duši koja to razumije i pristane da živi pod posvemašnjim pogledom svoje Gospodarice i svije Majke.
- e) Ona djeluje na nas i u nama; djeluje također i po nama. Utječe na nas svojim molitvama i svojim krepostima, milostima koje nam predaje, odgojem koji nam daje, savjetima i naredbama svoje uprave itd.
- f) Marija stanuje u nama naročito zato što u duši koja je u stanju milosti ima jedno stanje nadnaravne ljubavi koje uključuje u sebe prisutnost mističnog sjedinjenja s našim Gospodinom i s Marijom, i po tom sjedinjenju, kako kažu teolozi i učitelji duhovnog života, **biće koje ljubi u ljubljenom je biću i obrnuto** (usporedi PseudoDenis, De Div. Nom, IV, 13 i 15 – Sveti Toma Ia Ilae, q.28, itd).

Ako već u naravnom redu ljubav, u kojiko je ljubav, dosiže ravno i neposredno svoj predmet, neovisno o fizičkoj udaljenosti koja ih rastavlja, što da kažemo o ljubavi nadnaravnoj i posve božanskoj koja čini da smo jedno u Kristu i u Ocu, kako kaže naš Gospodin!

Snagom te nadnaravne ljubavi mi smo s Marijom sjedinjeni sjedinjenjem prisutnosti što se uistinu ne da izreći. Naše svagdanje pogreške i naše nesavršenosti prečesto nas sprečavaju da to sjedinjenje prisutnosti razumijemo i osjetimo, jer se to otkriva samo dušama jednostavnim i vjernim, žednim čistoće i ljubavi.

S Marijine strane ništa ne manjka: njena je majčinska ljubav neosporno vodi k našim dušama. Dao Bog da se mi sa svoje strane potrudimo oko sjedinjenja s Marijom pa čak i jedinstva u ljubavi s tom divnom Majkom Lijepo Ljubavi.

Marija je "živi model" Božji i svetaca

16. Sveti je Augustin nazvao Mariju, a to ona uistinu i jest, živim Božjim modelom – *forma Dei*, jer je samo u njoj Bog postao čovjekom i bio tu oblikovan posve naravno, a da mu pri tom nije nedostajao ni jedan potez Božanstva, i da isto tako samo u njoj može čovjek milošću Isusa Krista na naravan način biti oblikovan u Bogu, koliko je za to ljudska narav sposobna. Kipar može na dva načina napraviti kip ili reljef da bude po naravi: prvo, služeći se svojom veštinom, svojom snagom, svojim znanjem i prikladnošću svojih sredstava da iz tvrde i neoblikovane materije napravi taj kip ili reljef; drugo, bacajući je u kalup. Prvi je način dug i težak, i podložan je mnogim opasnostima. Često je dosta samo jedan loš udarac dljetom ili čekićem da upropasti sav posao. Drugi je način brz, lagan i ugodan; gotovo bez napora i težine ako je kalup savršen i predstavlja onu stvar u naravnom obliku, te ako je materija kojom se kipar služi podatljiva i nimalo se ne opire njegovoj ruci.

17. Marija je veliki Božji model, koji je sazdao Duh Sveti da u njemu posredstvom hipostatskog sjedinjenja posve prirodno oblikuje Bogo-čovjeka i da po milosti u njemu oblikuje Božjeg čovjeka. Tome modelu ne manjka ni jedan potez božanstva; tko god je unutra ubačen i tko se prepusti djelovanju poprima sve crte Isusa Krista⁶, pravoga Boga, i to na blag i ljudskoj slaboći prilagođen način, bez mnogo muke i posla; na siguran način, tj. bez straha od prijekare, jer sotona nikada nije imao niti će ikada imati pristupa u Mariju, svetu i bezgrešnu i bez i najmanje sjenke ljage grijeha.

18. Ah, draga dušo, kolika je razika između jedne duše koja je oblikovana u Isusu Kristu na običan način, kako čine oni koji se poput kipara uzdaju u vlastitu sposobnost i oslanjaju na vlastitu vještinu, i jedne duše veoma poučljive, od svega otcijepljene, potpuno rastaljene, koja se, bez trunke puzanja u samu sebe, baca u presvetu Mariju i posvema se prepušta djelovanju Duha Svetoga! Koliko mrlja, koliko nedostataka, koliko tame, koliko samoobmana, koliko čisto naravnog i ljudskog ima kod prve, a koliko je druga čista, božanska i slična Isusu Kristu!

Marija je Raj i svijet Božji

19. Nema, niti će ikada biti ikojeg stvora u kojem bi Bog bio veći, izuzevši sama sebe i u samom sebi, nego što je u božanskoj Mariji, neizuzevši tu ni blaženike, ni kerubine pa i najviše serafe, ni u samome nebu! Marija je Božji Raj i njegov neizrecivo lijepi svijet, u koji je Božji Sin ušao da čini čudesa, da ga čuva i da u njemu uživa. On je stvorio jedan svijet za čovjeka – putnika, i to je ovaj u kojemu mi stanujemo; stvorio je jedan svijet za čovjeka-blaženika, i to je nebo; ali on je stvorio i jedan drugi svijet za se i nadjenio mu ime Marija: svijet nepoznat skoro svim smrtnicima na zemlji i neshvatljiv također svim anđelima i blaženicima koji se nalaze u nebu, i koji – gledajući zadivljeno Boga tako visoko i tako daleko od svih njih, tako odijeljena i tako sakrivena u svome svijetu, u božanskoj Mariji, danju i noću kliču: *Svet, Svet, Svet!*

20. Blažena i tisuću puta je blažena ona duša na ovom svijetu kojoj Duh Sveti otkrije Marijinu tajnu da je upozna; i kojoj otvori taj zatvoreni vrt da u nj uđe, taj zapečaćeni zdenac da iz njega crpe i pije u velikim gutljajima životvorne vode milosti! Ta će duša u tom ljubaznom stvorenju naći Boga samoga, bez stvorenja; ali Boga koji je u isto vrijeme i neizmjereno svet i uzvišen i koji se neizmjereno spušta i prilagođuje njezinoj slaboći. Budući da je Bog posvuda, možemo ga naći posvuda, pa čak i u paklu; ali nema ni jednog mjesta gdje ga duša može naći bliže sebi i više prilagođenijeg svojoj slaboći nego u Mariji, jer je radi toga u

⁶ Tu također ništa ne manjka Mariji; ona je model savršen i božanski, uvijek spreman primiti duše da ih pretvori u Krista. S naše strane, međutim, vrlo često manjka raspoloženje koje je neophodno potrebno: nismo dosta gipki, dosta podatni Marijinu djelovanju. Uistinu, mi se premalo dajemo, suviše djelomično, i sa mnogo često naravne aktivnosti, i zato je Isus još tako malo oblikovan u našim dušama. Uđimo u duhu jednostavnosti, ali uđimo slobodno i bez pridržaja u Mariju, i mi ćemo postati brzo sveti.

nju i sišao. Posvuda izvan Marije, On je Kruh jakih i Kruh anđela; ali u Mariji, On je Kruh djece.

Marija olakšava sjedinjenje s Bogom

21. Ne smijemo dakle misliti, kako to čine neki lažno prosvijetljeni, da nam je Marija – budući da je samo stvorenje – zapreka za sjedinjenje sa Stvoriteljem. Nije više Marija koja živi, nego sam Isus Krist, Bog sam koji živi u Mariji. Njezino preobraženje u Boga nadilazi ono sv. Pavla i drugih svetaca daleko više nego što nebo nadvisuje zemlju. Marija je stvorena samo za Boga. Stoga, daleko od toga da bi zadržala za se koju dušu. Ona je baca u Boga i sjedinjuje ju s njim to savršenije što se savršenije ta duša sjedinjuje s njom. Marija je čudesna Božja jeka koja odgovara samo “Bog” kad se zazove Marija, koja slavi samo Boga kad je sa sv. Elizabetom zovemo blaženom. Da su ti lažno prosvijetljeni, koje je đavao tako strašno varao sve do načina kako će moliti, znali naći Mariju, a po Mariji Isusa, po Isusu Boga Oca, ne bi tako strašno bili pali. Kad smo jednom našli Mariju, i po Mariji Isusa, a po Isusu Boga Oca, našli smo svako dobro, kažu svete duše: Inventa, etc. Tko kaže sve, ne izuzima ništa: svaku milost i svako prijateljstvo kod Boga; svu sigurnost protiv Božjih neprijatelja; svu istinu protiv laži; svu lakoću i svbu pobjedu protiv teškoća spasenja; svu slatkoću i svu radost u teškoćama života.

Marija daje milost da možemo strpljivo i veselo nositi križeve

22. Ne stoji, dakako, da je onaj tko je po pravoj pobožnosti našao Mariju izuzet od križeva itrpljenja; on je njima upravo obasut, jer Marija – budući da je Majka živih – daje svojoj djeci komade Drveta života, što je Isusov križ; ali dijeleći im teške križeve, daje im i milost da ih nose strpljivo pa čak i radosno; tako da su križevi koje daje onima koji njoj pripadaju više poslastice ili zašećereni križevi negoli gorki križevi; ili, ako neko vrijeme i osjećaju gorčinu kaleža, koji je potrebno ispiti da se postane prijateljem Božjim, utjeha i radost što im ta dobra Majka šalje iza žalosti, veoma ih ojačaju tako da mogu nositi još teže i gorče križeve.

3. Kršćani moraju imati jedan osobni odnos s Marijom

23. Dakle, poteškoća je znati uistinu naći božansku Mariju, da tako nađemo svaku milost u izobilju. Bog, budući da je apsolutni gospodar, može dati sam što redovno daje samo preko Marije. Ne možemo nijekati, a da ne upadnemo u nepromišljenost, da on to koji puta i čini⁷; međutim, prema redu koji je utvrdila Vječna Mudrost, on se daje ljudima – u redu milosti – samo po Mariji, kako kaže sv. Toma. Da se uzdignemo do njega i s njime sjedinimo, treba se služiti istim sredstvom kojim se on poslužio da siđe k nama, da postane čovjekom i da nam dade svoje milosti, a to sredstvo jest prava pobožnost Svetoj Djevici.

Drugi dio: POSVETA ISUSU KRISTU U MARIJI ILI SVETO ROPSTVO LJUBAVI

24. Ima, uistinu, više pravih pobožnosti prema Presvetoj Djevici; i ja ovdje ne govorim o lažnim.

25. Prava se pobožnost sastoji u tome da ispunjavamo kršćanske dužnosti, izbjegavamo teški grijeh, da radimo više iz ljubavi nego iz straha, da se koji put pomolimo Svetoj Djevici i da je častimo kao Majku Božju, bez ikakve posebne pobožnosti prema njoj.

⁷ U svojoj teološkoj raspravi **Prava pobožnost**, brojevi 23, 24, 25 itd.; u dijelu **Ljubav prema Vječnoj Mudrosti**, broj 207, i ovdje također, brojevi 10 i 35, Svetac jasno tvrdi da je Marijina uloga u dijeljenju svih milosti općenita. Ne možemo sumnjati o njegovoj misli koju je tako često i tako jasno izrazio. Uza sve što predstavlja izvjesnu teškoću, ovo je mjesto ipak dosta rastumačeno, prema općim pravilima tumačenja i prema mnogim paralelnim mjestima koja ne dopuštaju da ostane ikakva sumnja o autorovoj misli. To je tim opravdanije što Svetac u svojoj Raspravi, kasnijoj od Tajne, ne dopušta nikakva ograničenja u općenitosti Posredništva.

26. Druga se pobožnost sastoji u tome da prema Djevici Mariji gajimo savršenije osjećaje poštovanja, ljubavi, pouzdanja i čašćenja. Ona nas navodi da stupimo u Bratovštinu ružarija, škapulara, da molimo kronicu i ružarij, da častimo Marijine slike i oltare, da slavimo njezine povlastice, da se upišemo u njezine družbe. Ta je pobožnost – ako se držimo daleko od grijeha – dobra, sveta i hvalevrijedna; ali, ipak, nije tako savršena i toliko moćna da duše otrgne od stvorova i da ih otcijepi od samih sebe, te ih tako ujedini s Isusom Kristom.

27. Treća pobožnost prema Presvetoj Djevici, koju pozna i vrši jako malen broj osoba, jest ova koju ti želim objaviti, izabrana dušo.

1. Potpuno predanje samoga sebe

28. Sastoji se u tome da se potpuno predamo Mariji u svojstvu roba, a po Mariji Isusu; zatim da činimo sve s Marijom, u Mariji, po Mariji i za Mariju.⁸Tumačim te riječi:

29. Treba odabrati jedan značajan dan da se predamo, posvetimo i žrtvujemo slobodno i iz ljubavi, ne na silu, sav, bez ikakva pridržaja, svoje tijelo i svoju dušu; svoja izvanjska dobra, kao svoju kuću, svoju obitelj i svoje dohotke; svoja nutarnja duhovna dobra, kao: svoje zasluge, milosti, kreposti i naknade. Ovdje treba upozoriti da se ovom pobožnošću žrtvuje Isusu po Mariji sve ono što jedna duša ima najdražega, što ni jedna redovnička družba ne zahtijeva da se žrtvuje. Tj. prvo, koje svatko ima da raspolaže samim sobom, vrijednošću vlastitih molitava, mrtvenja i zadovoljština; i to tako da ih prepušta posve na raspolaganje Presvetoj Djevici da ih primjenjuje po svojoj volji i na najveću slavu Božju, koju samo ona savršeno poznaje.

30. Pošto smo tako prepustili njoj da raspolaže svim naknadnim i isprosnim vrijednostima naših djela, tj. pošto smo učinili takvu žrtvu – premda to nije nikakav zavjet – mi nismo više gospodari svega onog dobra koje stičemo, i Presveta Djevica može ga primijeniti sad kojoj duši u čistilištu, da joj pomogne ili je izbavi, sad opet kojem bijednom grešniku da ga obrati.

31. Mi, doduše, ovom pobožnošću polažemo svoje zasluge u ruke Svete Djevice, ali samo zato da ih čuva, umnožava, poljepšava, jer mi jedni drugima ne možemo dati ni zasluga posvetne milosti, ni slave. Njoj, međutim, dajemo sve svoje molitve i dobra djela ukoliko imaju isprosnu vrijednost ili vrijednost zadovoljštine, da ih ona razdijeli i primijeni kome bude htjela; i ako, iza kako smo se tako posvetili Blaženoj Djevici, želimo izbaviti koju dušu iz čistilišta, spasiti kojega grešnika, pomoći kojem od prijatelja svojim molitvama, milostinjom, mrtvenjima, žrtvama, trebat će to od nje ponizno izmoliti i složiti se s onim što ona bude odredila, bez želje da to shvatimo; posve uvjereni, da vrijednost naših djela, razdijeljenih istom rukom kojom se Bog služi da nam dijeli svoje milosti i svoje darove ne može promašiti a da ne bude primijenjena na njegovu veću slavu.

⁸ Treba dobro uočiti da ova pobožnost ima dvije bitne stvari: prvo, predati se potpuno; to je posveta, prvobitni i temeljni čin koji nas u očima Isusa i Marije stavlja u novo stanje isto kao što redovnik-zavjetovanik svojim redovničkim zavjetovanjem ulazi u stanje novo za njega – redovništvo. Drugo, živjeti u skladu s tako ljubeznim zahtjevima te posvete znači nastojati da u svakoj stvari djelujemo u jedinstvu s Marijom, kao što redovnik iza svoga zavjetovanja nastoji da djeluje u skladu s pravilima redovničke savršenosti i prema propisima svoga Instituta. Čineći usporedbu s redovničkim staležom i redovničkim životom, ne mislimo reći da posveta Svetoga Ropstva obavezuje kao zavjet pod kaznu grijeha; kažemo da samo zahtijeva život jedinstva s Marijom koji je stvarno suglasan s duhom i sadržajem posvete. Imajmo na umu da je posveta Svetog Ropstva najsavršenija koju možemo učiniti i po svojoj važnosti i po svome duhu.

32. Rekao sam da se ova pobožnost sastoji u tome da se predamo Mariji u svojstvu roba.⁹ Potrebno je spomenuti da postoje tri vrste ropstva. Prvo je ropstvo po naravi; ljudi dobri i zli robovi su Božji na taj način. Drugo, prisilno ropstvo; davli i osuđenici robovi su Božji na taj način. Treće, ropstvo ljubavi i volje; a to je ono po kojemu se mi moramo posvetiti Bogu po Mariji, na način najsavršeniji kojim se jedno stvorenje može poslužiti da se preda svom Stvoritelju.

33. Sjetite se još da postoji velika razlika između sluga i roba. Sluga traži plaću za svoje usluge; rob je nema. Sluga je slobodan da napusti svoga gospodara kad god hoće i služi samo za neko vrijeme; rob ga po pravu ne može ostaviti, predan mu je zauvijek. Sluga ne daje svome gospodaru pravo nad životom i smrti svoje osobe; rob se predaje sav, tako da bi ga njegov gospodar mogao i usmrtniti a da ga za to vlast ne bi uznemiravala. Ali jasno se vidi da ta posvemašnja ovisnost prisilnog roba može pristajati jedino čovjeku prema njegovu Stvoritelju. Zato kršćani nemaju takvih robova; imaju ih samo Turci i idolopoklonici.

34. Sretna i tisuću puta je sretna plemenita duša koja se posveti Isusu po Mariji u svojstvu roba ljubavi, pošto je krštenjem zbacila sa sebe tiransko vražje ropstvo!

2. Jedna učinkovita duhovnost

35. Trebalo bi mi mnogo svijetla da savršeno opišem uzvišenost te pobožnosti, a ja ću samo ukratko reći: Prvo, tako se dati Isusu po rukama Marijinim znači nasljedovati Boga Oca koji nam je dao svoga Sina samo po Mariji, i koji nam daje svoje milosti samo po Mariji; znači nasljedovati Boga Sina koji je došao k nama samo po Mariji, i koji, davši nam primjer da činimo kako je on učinio, potaknuo nas je da idemo k njemu istim sredstvom kojim je on došao k nama, a to je Marija; znači nasljedovati Duha Svetoga koji nam daje svoje milosti i svoje darove samo po Mariji. Nije li pravo da se milost vraća svome tvorcu, kaže sveti Bernard, istim putem kojim nam je i došla?

Osobni susret s Isusom Kristom

36. Drugo, ići Isusu po Mariji znači uistinu častiti Isusa Krista, jer to znači priznati da zbog svojih grijeha nismo dostojni da se izravno približimo njegovoj neizmjerne svetoj, i da trebamo Mariju, njegovu svetu Majku, da bude naša zagovornica i Posrednica kod njega koji je naš Posrednik. To znači u isto vrijeme približiti se k njemu kao svome posredniku i svome bratu, i poniziti se pred njim kao pred svojim Bogom i svojim sucem: jednom riječi, znači vježbati se u poniznosti koja uvijek zanosi Božje srce.

Put zrelosti

37. Treće, posvetiti se na ovaj način Isusu po Mariji znači postaviti u Marijine ruke naša dobra djela, koja su – premda se pričinjaju kao dobra – vrlo često zamazana i nedostojna da ih pogleda i s ugodnošću primi Bog, pred kojim ni same zvijezde nisu čiste. Ah, molimo ovu dobru Majku i Gospodaricu da naš bijedni dar koji je primila očisti, posveti, oplemeni, i tako poljepša da bude dostojan Boga. Pred Bogom, Ocem obitelji, svi plodovi naše duše imaju manju vrijednost da privuku njegovo prijateljstvo i milost negoli bi imala crvljiva jabuka pred kraljem koju bi mu neki siromašni seljak, njegov kmet, donio da njome plati svoj porez. Što

⁹ “Rob”, ta riječ loše zvuči u XX vijeku, “vijeku nezavisnosti ali jao! i vijeku anarhije također. Ipak samo poniznom poslušnošću i Svetim Ropstvom gazimo glavu Zmiji, oholosti, uzroku svakog grijeha. A zatim, jesu li tako rijetki robovi u XX vijeku? Nema li robova ljudskog obzira, robova ambicije, novca i drugih još sramotnijih strasti? Ima, na sreću, još i robova zadane riječi, robova savjesti i dužnosti. Sveto Ropstvo pripada toj zadnjoj skupini. Biti rob Marijin znači biti rob riječi koju smo na krštenju dali i potvrđivali od tada; znači biti rob božanske časti u koju smo uvedeni po milosti; to znači biti rob savjesti, glasa Božjega i dužnosti koju pobožno primamo i vršimo”. (Mgr Garnier, biskup Lucona, Pastirsko pismo, 11. ožujka 1922). Upućujemo na objašnjenje Posvete ili svetog ropstva ljubavi koje donosimo na uvodnim stranicama ovog izdanja

će jadnik učiniti, ako je pametan i ako je u milosti kod kraljice? Zar kraljica neće poradi dobrote prema siromašnom kmetu i poštovanja prema kralju ukloniti iz jabuke sve ono što je crvljivo i trulo, postaviti je na zlatni poslužavnik ukrašen cvijećem? I zar kralj neće to čak i s veseljem primiti iz ruku kraljice, koja želi dobro onome seljaku? Ako želiš nešto malena pokloniti i ne želiš biti odbijen, tada to predaj u Marijine ruke. Želiš li prikazati Bogu kakav malen darak, veli sv. Bernard, postavi ga u Marijine ruke, osim ako ti nije baš stalo do toga da ti ga primi.

38. Bože moj, kako je veoma maleno sve što mi činimo! Ali stavimo to u Marijine ruke po ovoj pobožnosti. Kada se budemo potpuno predali njoj, toliko koliko se čovjek može predati, lišavajući se svega njoj u čast, ona će biti prema nama neizmjerljivo velikodušnija, dat će nam “za jaje vola”; predat će nam se sva sa svojim zaslugama i svojim krepostima; stavit će naše darove na zlatni poslužavnik svoje ljubavi; obući će nas kao Rebeka Jakova u lijepe haljine svoga Prvorodunca i jedinoga Sina Isusa Krista, to jest u njegove zasluge kojima ona raspolaže: i tako, kao njezini sluge i robovi, iza kako smo se lišili svega da bismo nju častili, imat ćemo dvostruka odijela: Svi su njezini ukućani obučeni u dvostruka odijela: u odjeću, u nakite, u mirise, u zasluge i kreposti Isusa i Marije, što se sve nalazi u duši Isusova i Marijina roba, lišena sbe i vjerna u svojoj lišenosti.

To znači vježbati ljubav prema bližnjemu

39. Četvrto, predati se tako Presvetoj Djevici znači vježbati u najvišem stupnju što možemo ljubav prema bližnjemu, jer postati njezin dragovoljni rob znači dati joj što imamo najdražega da bi ona time mogla raspolagati po svojoj volji u korist živih i mrtvih.

Sigurna vjernost

40. Peto, ovom pobožnošću stavljamo na sigurno mjesto svoje milosti, svoje zasluge i svoje kreposti, izabirući Mariju čuvaricom svega toga i govoreći joj: “Gle, moja draga Gospodarice, evo što učinih dobra po milosti tvoga dragog Sina; nisam sposoban sačuvati to dobro zbog moje slabosti i nepostojanosti, zbog velikog broja i zlobe mojih neprijatelja koji me napadaju danju i noću. Jao! kako danomice gledamo cedre libanonske gdje padaju u blato, i orlove koji se dižu do sunca kako postaju noćne ptice, isto tako tisuće pravednika padaju meni s lijeve i deset tisuća s moje desne. Ali, Ti moja moćna i prejaka Kneginjo, pridrži me da ne padnem. Čuvaj sva moja dobra da ne budem opljačkan; tebi povjeravam na čuvanje sve što posjedujem: “Sačuvaj povjereno blago. Znam kome sam vjerovao”. Znam dobro tko si, zato ti se sav predajem. Ti si vjerna Bogu i ljudima i nećeš dopustiti da išta propane od onoga što ti povjerih. Ti si moćna i nitko ti ne može naškoditi, niti oteti ono što držiš u svojim rukama. *Ipsam sequena non devias: ipsam rogans non desperas; ipsam cogitans non erras; ipsa tenente, non corrui; ipsa protegente, non metuis; ipsa duce non fatigaris; ipsa propitia, pervenis* (Sv. Bernard, *Inter flores*, pogl. CXXXV, *De Maria Virgine*, str. 2150). I na drugom mjestu: *detinet Filium ne percutiat; detinet diabolium ne noceat; detinet virtutes ne fugiant; detinet merita ne pereant; detinet gratias ne effluent*. To su riječi sv. Bernarda koje izražavaju u biti sve ono što rekoh.¹⁰ Kada bi postojao samo taj jedan jedini razlog da me potakne na rečenu pobožnost, koja je sigurno sredstvo da me sačuva i da mi umnoži milost Božju, morao bih plamtjeti od revnosti i ljubavi za nju.

¹⁰ U svojoj “Raspravi o pravoj pobožnosti” (br. 174) Svetac je dao prijevod ovih dvaju odlomaka: “Kada je slijediš, ne ideš stramputicom; kada je moliš, ne gubiš nadu; kada ona zaokuplja tvoju misao, siguran si od zabluda; kada te ona podržava, ne padaš; kada te ona štiti, ne bojiš se; kada te ona vodi, ne umaraš se; kada ti je naklona, stižeš u luku spasa”. – “Ona spriječava svoga Sina da kazni; spriječava davla da škodi; spriječava da se ne razaspu kreposti; zasluge da ne propadnu i milosti da se ne izgube”.

Sloboda djece Božje

41. Šesto, ova pobožnost čini dušu uistinu slobodnom u smislu slobode djece Božje. Budući da se mi iz ljubavi prema Mariji predajemo dragovoljno u ropstvo, ova draga Gospodarica, iz zahvalnosti, širi i veseli srce te čini da hodamo divivskim koracima na putu Božjih zapovijedi. Ona uklanja dosadu, žalost i skrupule. Upravo je ovu pobožnost preporučio naš Spasitelj Majci Agnezi od Langeaca (Lanžak), koja je umrla na glasu svetosti, kao sigurno sredstvo da se oslobodi velikih muka i zbunjenosti u kojima se nalazila. “Postani, reče joj, ropkinjom moje Majke i uzmi lančić”. Ona to učini, i u jednom trenu prestanu sve njezine patnje.

42. Da se dade ugled ovoj pobožnosti, trebalo bi ovdje navesti sve bule i oproste papa i poslanice biskupa njoj u korist, bratovštine ustanovljene njoj u čast, primjer nekih svetaca i velikih ličnosti koje su je vršile, ali preko svega toga prelazim šutke.

3. Kako se živi posveta

43. Rekao sam, zatim, da se ova pobožnost sastoji u tome da sva svoja djela činimo s Marijom, u Mariji, po Mariji i za Mariju.¹¹ Zato tek iza kako je označio raditi s Marijom i u Mariji Monfort govori o druga dva uvjeta života Marijina roba: raditi po Mariji i za Mariju.

44. Nije dosta jedanput se predati Mariji u svojstvu roba; nije dosta to ponavljati čak ni svaki mjesec, ni svake sedmice: takva bi pobožnost bila suviše kratkotrajna i ne bi mogla uzdići dušu do one savršenosti do koje je može uzdići. Nije naročito teško upisati se u neku bratovštinu ili prigrliti ovu pobožnost te izmoliti dnevno koju usmenu molitvu kako to ona propisuje; ali je veoma teško ući u duh ove pobožnosti, koji se sastoji u tome da učini dušu ovisnom u nutrinji i ropkinjom Presvete Djevice i Isusa po njoj. Naišao sam na mnogo osoba koje su se na izvanjski način veoma gorljivo dale na ovo sveto ropstvo, ali jako rijetko na one koje su ga imale i još rjeđe na takve koje su u njemu ustrajale.

Imati uvijek Mariju pred očima

45. Prvo. – Bitna vježba ove pobožnosti sastoji se u tome da sva svoja djela činimo s Marijom, to jest da uzmemo Presvetu Djevicu sebi za savršen uzor u svemu onome što smo dužni raditi.

46. Zato prije nego što poduzmемо neko djelo, potrebno je odreći se samih sebe i svoga mnijenja, pa bilo ono i najbolje¹²; potrebno je poništiti se pred Bogom priznavajući se nesposobnim da sani od sebe učinimo bilo koje nadnaravno djelo korisno za spasenje; uteći se Presvetoj Djevici i sjediniti se s njom i s njenim nakanama, iako su nam nepoznate; sjediniti se po Mariji s nakanama Isusa Krista, to jest staviti se kao oruđe u ruke Presvete Djevice, da

¹¹ Iz poštovanja ostavljamo formulu takvu kakva se nalazi u kopiji rukopisa “Marijine tajne”, jer je u “Pravoj pobožnosti” red slijedeći: po Mariji, s Marijim, u Mariji i za Mariju. To je logički red stupnjevanja u sjedinjenju: **po** pokazuje sredstvo, **s** udružuje, **u** prebivanje i jedinstvo, **za** cilj. Ovdje se Svetac stavlja na drugo gledište jer se obraća direktno duši. Ne mijenjajući bitni smisao pojedinog izraza, stavlja na prvo mjesto i kao bitnu vježbu raditi s Marijom, što nas nuka da uzmemo Blaženu Djevicu sebi za uzor. Isto tako kao što formula savršenstva koju nam je dao naš Gospodin traži od nas “da budemo savršeni kao što je savršen naš Otac Nebeski” i Svetac želi da sažme sve govoreći nam: oponašanje Mariju budite savršeni kao što je Marija savršena, i vi ćete biti savršeni kao što to Isus traži. Zatim stavlja “raditi u Mariji” da nam dade razumjeti da naše sjedinjenje s njom nije samo prisutnost jednog uzora, koji čak i nasljedujemo i volimo, nego je to nutarnje jedinstvo, svojstvo žarke ljubavi koje psihički prenosi biće koje ljubi u ljubljeno biće, kao što je to bilo rečeno u bilješci br. 15.

¹² Dva neobično važna prethodna uvjeta: odreći se sebe i izgubiti se u Mariji. Taj dvostruki pokret veoma je jednostavan, a dovodi dušu do spoznaje o vlastitom ništavilu i uzdiže je do uzvišenosti Marijina djelovanja i njezinih nakana. Te prethodne uvjete označava Montfort prilikom prvog izraza svoje četverostruke formule. Zato ih nalazimo u “Tajni” uz riječ **s** i u “Pravoj pobožnosti” uz riječ **po**.

bi ona radila u nama, od nas i za nas kako se njoj bude sviđjelo, na veću slavu svoga Sina, i po svome Sinu Isusu, na slavu Očevu; tako da smo u nutarnjem životu i duhovnom djelovanju ovisni samo o njoj.

Boraviti u Mariji

47. Drugo. – Treba raditi svaku stvar u Mariji, to jest potrebno je naviknuti se malo pomalo da se saberemo sami u sebi da tako sebi stvorimo neku malu ideju ili duhovnu sliku o Mariji.¹³ Ona će biti duši Oratorij u kojemu će obavljati sve svoje molitve Bogu bez straha da će biti odbijena; Toranj Davidov da se u nj zakloni pred svim svojim neprijateljima; Upaljena svjetiljka da rasvijetli svu unutrašnjost i zapali božansku ljubav; Sveto mjesto s kojega će gledati Boga s njom; i konačno njezino JEDINO SVE pred Bogom i njezino opće utočište. Ako moli, molit će u Mariji; ako prima Isusa u sv. pričesti, postaviti će ga u Mariju da mu se u njoj sviđi; ako radi, raditi će u Mariji; i posvuda i u svemu odricat će se same sebe.

Raditi po Mariji

48. Treće – Ne smijemo nikada ići sami našem Gospodinu nego uvijek po Mariji, po njezinu zagovoru i ugledu kod njega, da tako ne budemo nikada sami kada mu se molimo.¹⁴

Raditi za Mariju

49. Četvrto – Treba činiti sva djela za Mariju, to znači: budući da smo robovi ove uzvišene Gospodarice, treba da radimo samo za nju, za njezinu korist i za njezinu slavu kao za bliži cilj, a za slavu Božju kao za konačni cilj. Moramo se u svemu što radimo odreći samoljublja, koje se skoro uvijek, i to neopazice nameće kao cilj, i često ponavljati iz dubine srca: O moja draga Gospodarice, za te idem ovamo ili onamo, za te radim ovo ili ono, za te trpim ovu muku ili ovu nepravdu!

Tri važna upozorenja koja se odnose na duh svetog ropstva Mariji¹⁵

50. Pripazi dobro, izabrana dušo, da ne pomisliš da je savršenije ići izravno Isusu, izravno Bogu sa svojim djelom i nakanom; budeš li htjela ići bez Marije, tvoje djelo, tvoja nakana malo će vrijediti; ako pak budeš išla po Mariji, tada u tebi djeluje Marija, i prema tome tvoje djelo i nakana bit će mnogo vrednije i Boga dostojnije.

51. Pripazi također da se ne siliš da osjećaš i uživaš u onome što govoriš i činiš, nego sve govori i čini u onoj čistoj vjeri koju je i Marija imala ovdje na zemlji i koju će ti ona s vremenom dati. Pusti, mala siromašna ropkinjo, pusti svojoj Gospodarici jasno gledanje Boga, zanesenja, veselja, uživanja i bogatstva, a za sebe uzmi samo čistu vjeru punu nehaja, rastresenosti, dosade, suhoće; reci: “Amen, tako neka bude, na ono što radi Marija, moja Gospodarica, u nebu. To je najbolje što mogu u ovom času učiniti.”¹⁶

¹³ Vidi bilješku uz broj 15.

¹⁴ “Po zagovoru Marijinu”, to će reći: uskladiti se s njezinim molitvama i htijenjima. Zato Svetac kaže, kada od nas traži u Pravoj pobožnosti da radimo po Mariji, da je moramo slušati u svemu. Ovo je tumačenje upotpunjeno bilješkom broja 50.

¹⁵ Vrlo je općenita obmana misliti da poslužiti se Marijom znači neku zapreku, a tu obmanu, na žalost, davao uspijeva učiniti čak i kod onih osoba koje gore od želje da se sjedine s našim Gospodinom. To dolazi od toga što premalo mislimo. Umišljamo sebi da Marija, kao neki umetnuti materijalni predmet, sprečava naš pristup Gospodinu. Zaboravljamo da je Marija jedina uvoditeljica, izabrana od samog Boga da sjedini duše s Isusom. To neprijeporno dokazuje Evanđelje: Marijinom ulogom kod Utjelovljenja, Pohoda, Rođenja, kada nosi Isusa njegovu preteču, pokazuje pastirima i mudracima, stavlja u ruke Simeona; na Kalvariji isto ... Nikada Marijina prisutnost i njezin zagovor ne škode spontanom poletu duše prema božanskom Učitelju, nego baš protivno. Upravo Marija budi osjećajni pokret u našoj duši, podržava ga i privodi do savršenstva. Bez nje smo sami i nedostojni. S njom i po njoj bivamo nošeni prema Bogu. “Ne, moja predraga braćo u svećeništvu”, piše časni kardinal Mercier, “ne, vjerne duše, nemojte se dati zavesti i misliti da bi bilo jednostavnije, a također i sigurnije za vas da idete Bogu po Isusu, a da se ne utječete Mariji. Treba poštivati božanski plan.”

52. Dobro pazi i na to da se ne ražalostiš ako tako brzo ne uživaš slatku prisutnost Svete Djevice u svojoj unutrašnjosti. Ta milost nije za svakoga; i kada Bog njome obdaru jednu dušu, po svome velikom milosrđu, može je duša vrlo lako izgubiti ako nije vjerna vježbi “često se sabrati”. Ako ti se ta nesreća dogodi, povrati se mirno svojoj Gospodarici i prikaži joj dostojnu naknadu.¹⁷

4. Čudesni plodovi posvete

53. Iskustvo će te poučiti beskrajno više nego što ti ja kažem, i ti ćeš naći, ako budeš vjerna ovom što sam ti rekao, iako je to vrlo malo, naći ćeš toliko bogatstva i milosti u ovoj vježbi da ćeš biti zbog toga zadivljena i tvoja će duša biti puna radosti.

54. Radimo, dakle, draga dušo, i nastojmo da po ovoj vjerno obavljanoj pobožnosti duša Marijina bude u nama da slavi Gospodina i duh Marijin da bude u nama da se raduje u Bogu Spasitelju svome. To su riječi sv. Ambrozija: “Neka u svima nama bude duša Marijina da veliča Gospodina, neka u svima bude duh Marijin da kliče u Bogu.” I nemojmo misliti da je veća slava i veća sreća boraviti u Abrahamovu krilu, koje je nazvano rajem, negoli u Marijinu krilu gdje je Bog postavio svoje prijestolje. Ovako veli učeni opat Gueric: “Nemoj misliti da je veća sreća prebivati u Abrahamovu krilu, koje se zove Raj, negoli u Marijinu krilu u kojem je Bog postavio svoje prijestolje.”

Životno poistovjećivanje s Marijom

55. Ako ovu pobožnost vjerno obavljamo, ona proizvodi u duši bezbroj učinaka. Ali glavni dar koji duše uživaju jest uspostava Marijina života u duši ovdje na zemlji, tako da ne živi više duša nego Marija u njoj: ili duša Marijina postaje njezina duša, da tako kažemo. Dakle, kada je po neizrecivoj ali istinskoj milosti Marija kraljica u jednoj duši, kakve li sve divote u njoj ne izvodi! Budući da je umjetnica velikih čudesnih djela, posebno u nutrinji, ona tu radi potajno, čak i bez znanja te duše, koja bi pokvarila ljepotu njezinih djela kada bi to saznala.

Rast u Kristu

56. Budući da je ona posvuda Djevica plodna, unosi u svaku nutarnost u kojoj prebiva čistoću srca i tijela, čistoću u nakanama i namjerama, plodnost u dobrim djelima. Ne misli, draga dušo, da Marija, najplodnija od svih stvorenja i koja je pošla tako daleko da je rodila samoga Boga, ostaje besposlena u vjernoj duši. Ona će učiniti da duša neprestano živi u Isusu, a Isus u njoj. Dječice moja, koju iznova rađam dok se Krist ne oblikuje u vama (Gal 4,19); i ako je tako Isus Krist Marijin plod u svakoj duši posebno i u svima općenito, to je u duši gdje ona prebiva na osobit način Isus Krist njezin plod i njezino remek-djelo.

Evandeoske kreposti

57. Konačno, Marija postaje sve toj duši kod Isusa: rasvjetljuje njezin duh svojom čistom vjerom. Produbljuje njezino srce svojom poniznošću, širi ga i raspaljuje svojom ljubavlju, čisti ga svojom čistoćom, oplemenjuje ga i obogaćuje svojim majčinstvom. Ali čemu se zadržavam? Samo je iskustvo kadro pokazati nam sva ta čudesa Marijina, koja ne mogu shvatiti učeni i oholi ljudi, pa čak ni oni osrednje pobožni.

58. Kao što je po Mariji Bog došao na svijet prvi put, u poniženju i uništenju, ne bi li se moglo reći da će također po Mariji Bog doći i drugi put, kao što očekuje cijela Crkva, da

¹⁶ Ovaj Amen duše praktički je savršeno predanje u činu. Nije potrebno izgovarati ga usnama: to je prvotno stav duše, jednostavni pokret volje koja čak i usred žalosti i tjeskoba pristaje bez pridržaja na sve odredbe Isusa i Marije, koje su uvijek tako pune milosrđa i ljubavi.

¹⁷ Kada Svetac ovdje kaže da ta milost nije za svakoga, govori o izvanrednoj milosti i o vrlo visokom stupnju; ne protuslovi onome što je tvrdio u broju 15, o prisutnosti Marijinog u našim dušama. (vidi bilješku toga broja.)

posvuda zavlada i da sudi žive i mrtve? Tko zna kako će se i kada to dogoditi? Ali ja dobro znam da će Bog, čije su misli više udaljene od naših nego što je nebo od zemlje, doći u vrijeme i na način koji ljudi najmanje očekuju, pa čak i najučćeniji i najvješitiji u Svetom Pismu, koje je u ovoj stvari vrlo nejasno.

Kraljevstvo Isusa Krista

59. Treba također vjerovati da će pri koncu vremena, a možda i prije nego što se misli, Bog podići velike ljude pune Duha Svetoga i duha Marijina, po kojima će ova božanska Gospodarica učiniti velika čudesa da uništi grijeh i uspostavi kraljevstvo Isusa Krista, svoga Sina, nad kraljevstvom pokvarenog svijeta; i to pomoću ove pobožnosti Presvetoj Djevici, koju ja tek nagovještam i umanjujem svojom slabošću, a što će tim svetim ličnostima potpuno uspjeti.

5. Izvanjske vježbe posvete

60. Osim unutarnje vježbe ove pobožnosti, o kojoj smo upravo govorili, ima i izvanjskih, koje ne treba ni propustiti ni zanemariti.

Posveta i njezina obnova

61. Prva je vježba: predati se Isusu Kristu u koji važniji dan po rukama Marijinim, čiji postajemo robovi, pričestiti se u tu svrhu i provesti u molitvi taj dan. Posvetu obnoviti barem jedanput na godinu u isti dan.

Godišnji spomen

62. Druga vježba se sastoji u tome da dademo svake godine, na isti dan, mali danak Svetoj Djevici da joj pokažemo da smo njezini robovi i da smo o njoj ovisni. Tako su uvijek robovi dokazivali vjernost i poštovanje svojim gospodarima. Dakle, taj danak je ili kakvo mrtvenje, ili kakva milostinja ili hodočašće, ili neke molitve. Blaženi Marin, kako to pripovijeda njegov brat sv. Petar Damjanski, svake bi se godine u isti dan, javno bičevao pred oltarom Svete Djevice. Od tebe se ne traži i ne savjetuje ti se ta gorljivost; ali, ako ne dajemo mnogo Mariji, moramo joj barem ponuditi ono što prinosimo srcem poniznim i veoma zahvalnim.

Posebna proslava blagdana Navještenja

63. Treća je da svake godine slavimo posebnom pobožnošću blagdan Navještenja, koji je glavni blagdan ove pobožnosti, ustanovljen upravo zato da častimo i nasljedujemo ovisnost (o Mariji) kojoj se na taj dan božanska Riječ podložila iz ljubavi prema nama.

Molitva Male krunice i Veliča

64. Četvrta izvanjska vježba jest da molimo svaki dan, a da se ipak ne obavežemo pod kaznu smrtnog grijeha, ako koji put i propustimo, Malu krunicu Presvete Djevice, koja se sastoji od tri Očenaša i dvanaest Zdravomarija; i da molimo često Veliča, jedinu pjesmu koju imamo od Marije, da bismo se zahvalili Bogu za njegova dobročinstva i izmolili nova; osobito, ne smijemo propustiti a da je ne izmolimo poslije sv. pričesti kao zahvalu, jer se tako običavala zahvaljivati – veli učeni Gerson – sama Presveta Djevica.

Nošenje lančića¹⁸

65. Peta se vježba sastoji u tome da nosimo blagoslovljeni lančić o vratu, ili na ruci, ili na nogama, ili oko bokova. Ova se vježba može posvema izostaviti, a da pri tome ne trpi bit ove pobožnosti; ali međutim, bilo bi loše prezreti je i osuditi, a opasno zanemariti je. Evo

¹⁸ Vidi također o istom predmetu: Prava Pobožnost, brojevi 236-242. Privatno nošenje lančića nisu nikada zabranile rimske kongregacije. Ako želimo usvojiti tu praksu, bilo bi dobro staviti na lančić medaljicu Nadbratovštine Marije, Kraljice srdaca, sjećajući se ipak da je medaljica, a ne lančić znak Nadbratovštine.

opravdanih razloga za nošenje ovog vanjskog znaka: 1) da se očuvamo od kobnih lanaca istočnog i osobnog grijeha kojima smo bili vezani; 2) da počastimo draga užeta i okove kojima je naš Gospodin htio biti čvrsto vezan da nas učini uistinu slobodnima; 3) budući da su ti lanci, lanci ljubavi, privući ću ih lancima ljubavi, podsjećaju nas da moramo raditi samo pod impulsom te kreposti; 4) konačno, običava se nositi takve lančice da nam bude uvijek pred očima naša dužna ovisnost o Isusu i Mariji u svojstvu robova. Mnoge velike osobe, koje su postale robovima Isusa i Marije, toliko su cijenile ove lančice da su žalile što ih ne mogu javno nositi na nogama kao turski sužnji. O lancima dragocjeniji i slavniji od zlatnih ogrlica i dragog kamenja svih vladara, jer nas vežu uz Isusa Krista i njegovu svetu Majku i obilježuju njihovim slavnim znakovima i odorama! Prikladno je, zatim, da ti lančići budu barem od željeza – ako ne mogu biti od srebra – da ih tako lakše sebi nabavimo. Ne treba ih nikada kroz život skidati da nas mogu pratiti sve do pred sud Božji. Kolika radost, kolika slava, koliko slavlje za vjernog roba na dan suda, kada se na zvuk trube njegove kosti dignu sa zemlje još uvijek svezane lancem ropstva, koji po svoj prilici neće istrunuti! Ova jedina misao mora tako jako oduševiti pobožnog roba da nikada ne skine lančić ma kako on bio neugodan za narav.

MOLITVE

Molitva Isusu

66. Ljubljeni moj Isuse, dopusti da ti se obratim kako bih ti iskazao svoju zahvalnost za milost koju si mi udijelio dajući me svojoj svetoj Majci po pobožnosti ovog ropstva; da bi tako ona bila moja zagovornica kod tvog Veličanstva i moja sveopća nadopuna u mojoj prevelikoj bijedi. Jao! Gospodine, ja sam tako bijedan, da bih se bez ove dobre Majke sigurno izgubio. Da, Marija mi je kod tebe u svemu potrebna: potrebna mi je da te ublaži u tvojoj pravednoj srdžbi jer sam te toliko vrijeđao; potrebna mi je da suzdrži vječne kazne tvoje pravde koje zaslužujem; potrebna mi je da mogu gledati tebe, tebi govoriti, tebe moliti, tebi se približiti i tebi se svidjeti; potrebna mi je da spasim svoju dušu i duše drugih; potrebna mi je, jednom riječju, da mogu uvijek vršiti tvoju svetu volju i tražiti u svemu tvoju najveću slavu. Ah, zašto ne mogu objaviti čitavome svijetu ovo milosrđe koje si imao prema meni! Zašto da cijeli svijet ne zna da bih ja bez Marije bio već osuđen! Zašto se ne mogu dostojno zahvaliti na tako velikom dobročinstvu! Marija je u meni – “dana mi je”. Oh, kakvo blago! Oh, kakva utjeha! i da ne bih bio, iza toga, sav njezin! Oh, kakve nezahvalnosti, moj dragi Spasitelju! Pošalji mi radije smrt nego da mi se takva nesreća dogodi: jer više volim umrijeti nego živjeti a da ne budem sav Marijin. Ja sam je tisuću i tisuću puta uzeo za sve dobro moje sa sv. Ivanom Evanđelistom, podno križa, i isto toliko puta predao se njoj; ali, ako to još nisam učinio onako dobro kako ti to želiš, moj dragi Isuse, činim to sada kako ti hoćeš da učinim; i ako vidiš u mojoj duši i u mom tijelu nešto što ne pripada toj slavnoj Kneginji, molim te da to iščupaš i baciš daleko od mene, jer ono što ne pripada Mariji, nije tebe dostojno.

Duhu Svetome

67. O Duše Sveti! udijeli mi sve ove milosti i zasadi, zalijevaj i uzgajaj u duši mojoj ljubeznu Mariju, to pravo Drvo života, da raste, cvjeta i donese obilne životne plodove. O Duše Sveti! udijeli mi veliku pobožnost i veliku naklonost prema Mariji, svojoj božanskoj Zaručnici, daj da nađem veliku pomoć u njezinu materinskom krilu i neprestano utočište u njezinu milosrđu, da u njoj – na naravan način – oblikuješ u meni Isusa Krista, velikog i moćnog, sve do punine njegove savršene dobi. Tako budi.

Mariji

68. Pozdravljam te, Marijo, ljubezna Kćerko Vječnoga Oca; pozdravljam te, Marijo, divna Majko Božjega Sina; pozdravljam te, Marijo, prevjerna zaručnice Duha Svetoga; pozdravljam te, Marijo, moja draga Majko, moja ljubezna Gospodarice i moja moćna Vladarice, pozdravljam te, radosti moja, slavo moja, srce moje i dušo moja! Ti si sva moja po milosrđu, a ja sam sav tvoj po pravdi. Ali nisam to još dovoljno; zato ti se iznova sav poklanjam kao vječni rob, bez ikakva pridržaja za se ili za drugog. Ako vidiš u meni još nešto što ne pripada tebi, molim te ponizno, uzmi to ovoga istoga časa i postani neograničena Gospodarica svega mojega: poruši, iščupaj i uništi u meni sve ono što se ne sviđa Bogu, a zasadi, podiži i radi u meni sve što ti se sviđa. Svjetlo tvoje vjere neka rasprši tmine moga duha; tvoja duboka poniznost neka preuzme mjesto moje oholosti; tvoje uzvišeno razmatranje neka zaustavi rastresenosti moje neobuzdane mašte; tvoje neprekidno gledanje Boga neka ispuni moj duh njegovom prisutnošću; oganj ljubavi tvoga srca neka raširi i zapali moje mlako i hladno srce; tvoje kreposti neka zauzmu mjesto mojih grijeha; tvoje zasluge neka budu moj ukras i moja nadopuna kod Boga. Konačno, o moja predraga i ljubljena Majko, učini – ako je moguće – da nemem drugoga duha osim tvoga da spoznam Isusa Krista i njegovu božansku volju; da nemam druge duše osim tvoje da hvalim i slavim Gospodina; da nemam drugog srca osim tvoga da ljubim Boga čistom i žarkom ljubavlju kao ti.

69. Ne tražim od tebe ni viđenja, ni objava, ni osjećaja slasti, pa ni duhovnih radosti. Tebi pripada da gledaš jasno bez tmina; da potpunoma uživaš bez gorčine; da slaviš pobjedonosno slavlje na desnoj svoga Sina u nebu bez trunca poniženja; tebi pripada da neograničeno zapovijedaš anđelima i ljudima i đavlima, bez otpora, i konačno, da raspolažeš po svojoj volji svim Božjim dobrima, bez ikakva izuzetka. Eto, božanska Marijo, uzvišenog dijela koji ti je Gospodin dao i koji ti se nikada neće oduzeti, a to mi prouzrokuje veliku radost. Za svoj dio, ovdje na zemlji, hoću samo onaj koji si ti imala, naime: vjerovati čisto, bez ikakva kušanja i gledanja; trpjeti radosno, bez utjehe stvorova; umirati neprekidno samom sebi, bez odmora; i jako raditi sve do smrti, za tebe, bez ikakve koristi, kao najniži od tvojih robova. Jedina milost koju te molim da mi je udijeliš iz čistoga milosrđa jest da sve dane i časove svoga života izgovaram trosrtuki Amen: Amen, na sve što si na zemlji radila dok si na njoj živjela; Amen, na sve što sada radiš u nebu; Amen, na sve što radiš u mojoj duši, da budeš samo ti u meni na potpunu proslavu Isusa u vremenu i vječnosti. Amen.

ZAKLJUČAK

Uzganjanje i rast drveta života ili način kako da Marija živi i vlada u našim dušama

Bilješka izdavača

Iza kako nam je otkrio tajnu Svetosti koja se sastoji u tome da se u svojstvu roba potpuno predamo Mariji i Isusu po njoj, i da sve radimo s Marijom, u Mariji, po Mariji i za Mariju, Svetac hoće da Zakonikom praktičnog života snabdije dušu dobre volje koju Bog privlači putem svetog Ropstva. Taj je put uzvišen: to je život najsavršenijih, pristupačan poniznima, ali kako praktički živjeti takvim životom? Što raditi? Kako se vladati? Na to pitanje, koje su postavile mnoge duše, Svetac ovdje odgovara. Uspoređujući sveto Ropstvo s Drvetom života koje je Duh Sveti zasadio u našu dušu, Svetac nam daje kratki niz savjeta od velike važnosti. Napisani pod moćnim dahom presvetoga Marijina Duha, neiscrpljivo su plodni. Treba ih čitati i opet čitati, i što ih budemo više razmatrali i nastojali da ih slijedimo, otkrivat ćemo u njima sve veću dubinu i razboritost, pobjedničku snagu i božansku mudrost.

Sveto Ropstvo ljubavi jest pravo Drvo života

70. Izabrana dušo, jesi li djelovanjem Duha Svetoga razumjela što sam upravo rekao? Zahvali Bogu! To je tajna skoro svima nepoznata. Ako si našla skriveno blago u Marijinu polju, dragocjeni evanđeoski biser, treba sve prodati da ga stekneš; treba prinijeti žrtvu sama sebe u ruke Marijine, i u njoj se sretno izgubiti da nađeš Boga sama. Ako je Duh Sveti zasadio

u tvojoj duši pravo Drvo života, a to je pobožnost koju ti upravo rastumačih, treba uložiti svu moguću brigu da ga uzgojiš, da bi ti dao plod u svoje vrijeme. Ova je pobožnost goruščino zrno o kojemu se govori u Evandelju; ono je po izgledu najmanje od svih zrna, pa ipak naraste dosta veliko i tjera svoju stabljiku tako visoko da ptice nebeske, tj. izabrani, na njoj savijaju svoje gnijezdo i odmaraju se u njezinoj sjeni za vrijeme sunčane žege i nalaze u njoj sigurno utočište protiv divljih zvjeri.

Način kako ga treba uzgajati, Predodređena dušo, evo načina kako ćeš ga uzgajati

Kršćanska sloboda

71. Prvo. – Ovo Drvo zasaden u srcu zaista vjernom, hoće da bude na punom vjetru, bez ikakva ljudskog oslonca; ovo Drvo, budući božansko, hoće da uvijek bude bez ikakva stvorenja koje bi ga moglo priječiti da se diže prema svom počelu, a to je Bog. Prema tome, ne smijemo se oslanjati na vlastitu vještinu, ili na svoje darove čisto naravne, ili na ugled i vlast ljudi: potrebno je da se utječemo Mariji i oslanjamo na njezinu pomoć.

Neprekidni kontemplativni pogled duše

72. Drugo. – Potrebno je da duša, u kojoj je zasaden ovo Drvo, bude neprekidno zauzeta – poput dobra vrtlara – time da ga čuva i promatra. Jer ovo Drvo, budući da je živo i da mora dati plod života, hoće da ga neprekidni pogled i promatranje duše uzgaja i povećava; i posao savršene duše jest da na to neprekidno misli, da joj to bude glavno zanimanje.¹⁹

Evandeosko odricanje

73. Treće. – Treba iščupati i posjeći korov i trnje koji bi mogli vremenom ugušiti ovo Drvo ili ga spriječiti da donese svoj plod: to jest treba biti vjeran, te mrtvenjem i nanošenjem sile samom sebi presijecati i odrezivati sve beskorisne užitke i isprazne poslove sa stvorenjima, drugim riječima: razapinjati svoje tijelo, i šutjeti i mrtviti svoja sjetila.

Daleko od samoljublja

74. Četvrto. – Treba paziti da ga gusjenice ne oštete. Te su gusjenice neuredna ljubav prema samom sebi i svojim ugodnostima što izjeda zeleno lišće i lijepe nade u plod koje je Drvo imalo: jer se samoljublje i ljubav prema Mariji nikako ne slažu.

Borba protiv grijeha

75. Peto. – Ne smijemo pustiti životinje da mu se približe. Te životinje su grijesi koji bi mogli zadati smrt Drvetu Života samim svojim dodirima: ne smije ga se dotaći ni njihov dah, to jest laki grijesi, koji su uvijek jako opasni ako o njima ne vodimo brigu.

Molitve i Euharistija

76. Šesto. – Treba neprestano natapati ovo božansko Drvo svetim pričestima, svetim misama i drugim javnim i privatnim molitvama, bez čega bi to drvo prestalo donositi ploda.

Vjernost i mir u kušnjama

77. Sedmo. – Ne trebamo se rastužiti ako ga vjetar trese i drma, jer je potrebno da ga vjetar kušnja trese da ga obori, da ga okruži snijeg i led kako bi ga pogubio: to jest ovu će pobožnost prema Svetoj Djevici nužno napadati i protusloviti joj; ali ipak, ako ustrajemo da je gajimo, ne treba se ničega bojati.

Plod Drveta života, plod Marije jest Isus

¹⁹ Budući da je Marija sama Drvo života, kako Svetac kaže na svršetku, treba naročito na nju upravljati taj neprekidni pogled, to promatranje duše; i što više budemo s ljubavlju gledali Mariju, više ćemo gledati Isusa ... više ćemo vidjeti Boga!

78. Preodabrana dušo, budeš li na taj način uzgajala svoje Drvo života koje je nedavno zasadio u tvojoj duši Duh Sveti, uvjeravam te da će u kratko vrijeme tako visoko uzrasti da će nebeske ptice u njemu prebivati, i postat će tako savršeno da će konačno – kada za to bude vrijeme – dati svoj plod časti i milosti, to jest ljubaznog i poklona dostojnog Isusa, koji je bio i uvijek će biti jedini Marijin plod. Sretne li duše u kojoj je zasađena Marija – Drvo života; još sretnija ona u kojoj Marija raste i cvjeta; veoma sretna je ona u kojoj Marija donosi svoj plod; ali najsretnija od svih jest ona koja taj plod kuša i čuva sve do smrti i u vijeke vjekova. Tako budi.

Qui tenet, teneat.²⁰

BOG SAM!

DODATAK

Posveta samoga sebe Isusu Kristu, utjelovljenoj Mudrosti po Marijinim rukama

O vječna i utjelovljena Mudrosti! o preljubezni i poklona dostojni Isuse, pravi Bože i pravi čovječe, jedini Sine vječnoga Oca i Marije vazda Djevice! Duboko ti se klanjam u krilu i slavi tvog Oca u vječnosti i u djevičanskom krilu Marije, tvoje predstojne Majke, u vrijeme tvoga utjelovljenja. Zahvaljujem ti što si poništio sama sebe uzevši oblik roba, da me izbaviš iz okrutnog vražjeg ropstva; hvalim te i slavim zato što si se htio u svemu, podložiti Mariji, svojoj svetoj Majci da me učiniš po njoj svojim vjernim robom.

Ali, jao! nezahvalan i nevjeran kakav jesam, nisam čuvao zavjete i obećanja koja sam ti tako svečano zadao na svom krštenju; nisam ispunio svoje obaveze; ne zaslužujem da se zovem ni tvojim djetetom ni tvojim robom; i, budući da u meni nema ništa što ne zaslužuje tvoj prezir i tvoju srdžbu, ne usuđujem se sam približiti tvome svetom i uvišenom Veličanstvu.

Radi toga se utječem zagovoru i milosrđu tvoje presvete Majke, koju si mi dao za posrednicu kod tebe; i njezinom se pomoću nadam isprositi od tebe pokajanje i oproštenje svojih grijeha, postići i sačuvati Mudrost.

Pozdravljam te, dakle, o Marijo bezgrešna, živo svetohranište Božanstva, u koje se sakrila Vječna Mudrost i hoće da joj se tu klanjaju anđeli i ljudi! Pozdravljam te, o Kraljice neba i zemlje, čijoj je vlasti podložno - sve što je pod Bogom. Pozdravljam te, o sigurno utočište grešnika, čije milosrđe nikome nikada nije bilo uskraćeno; ispuni težnje moje za Božanskom Mudrošću, i primi u tu svrhu zavjete i darove koje ti prinosi moja nevrjednost.

Ja N. N., nevjerni grešnik, obnavljam i potvrđujem danas pred tobom i predajem u tvoje ruke zavjete svoga krštenja: odričem se zauvijek Sotone, njegova sjaja i njegovih djela, i potpuno se predajem Isusu Kristu, utjelovljenoj Mudrosti, da nosim za njim svoj križ sve dane svoga života, i da mu budem vjerniji nego što sam bio do sada, ja te, o Marijo, danas izabirem pred cijelim nebeskim dvorom za svoju Majku i Gospodaricu. Predajem ti i posvećujem, u svojstvu roba, svoje tijelo i svoju dušu, svoja izvanjska i unutarnja dobra, pa i samu vrijednost svojih dobrih djela, prošlih, sadašnjih i budućih, prepuštajući tebi potpuno i neograničeno pravo da raspolažeš sa mnom i sa svim što mi pripada, bez izuzetaka, kako se tebi sviđa, na veću slavu Božju u vremenu i vječosti.

Primí, o dobrotiva Djevice, ovaj mali dar moga ropstva na čast i u jedinstvu s podožnosti kojom se Vječna Mudrost htjela podložiti tvome materinstvu; kao priznanje moći koju vi oboje imate nad tim crvićem i bijednim grešnikom, i u zahvalu za povlastice kojima vas je obdarilo Presveto Trojstvo. Svečano izjavljujem da ću od sada, kao tvoj pravi rob, tražiti samo tvoju čast i u svemu te slušati. O Majko divna! predstavi me svome dragom Sinu kao svoga vječnog roba, te kao što me je po tebi otkupio da me po tebi i primi. O Majko milosrđa! pomozí mi da zadobijem pravu Božju mudrost i radi toga me uvrsti u broj onih koje ti ljubiš, učiš, upravljaš, hraniš i braniš kao svoju djecu i svoje robove. Djevice vjerna, daj da budem u

²⁰ "Neka onaj koji drži, drži dobro"; to znači u Svečevu smislu: Onaj koji posjeduje ovu dragocjenu nauku, neka je pomnjivo čuva.

svakoj stavri tako savršen učenik, nasljedovatelj i rob utjelovljene Mudrosti, Isusa Krista, tvoga Sina, da dostignem tvojim zagovorom, po tvome primjeru do punine njegove dobi na zemlji i slave u nebu. Tako budi. (Ova posvetna molitva je uzeta iz svečeva djela *Ljubav vječne Mudrosti*)

Napomena – Svetac nam preporučuje da svoju posvetu obnavljamo. Najbolje je to učiniti svaki dan, pa i nekoliko puta u danu. Navedeni tekst molimo na godišnjicu svoje posvete, na velike blagdane i kada nam vrijeme dopušta. Inače se služimo skraćenim oblikom svojim riječima, napr.: **Preljubezni moj Isuse, po rukama tvoje Svete Majke, prikazujem ti sve što imam i što jesam!** Ili poznatom molitvom: **O Gospodo moja, o Majko moja! Tebi se sasvim predajem; pa da ti se pokažem odanim, posvećujem ti danas svoje oči, svoje uši, svoja usta, svoje srce, upravo svega sebe. Kad sam dakle sac tvoj, o premila Majko, čuvaj me, brani me, kao stvar i svojinu svoju.**

SADRŽAJ

Iz predgovora francuskom izdanju

Poštovani čitatelju

Život sv. Ljudevita, glavni spisi, utemeljenje Družbe Marijinih Misionara monfortanaca i

Kćeri Mudrosti

Misionari monfortanci danas u svijetu i u Hrvatskoj

Savršena posveta Isusu Kristu u Mariji ili sveto ropstvo ljubavi

Skraćenice

MARIJINA TAJNA

Uvod

Prvi dio: MARIJINA ULOGA U PLANU BOŽJEG SPASENJA

1. Plan spasenja se ostvaruje po milosti
2. Da bi pronašli milost treba pronaći Mariju
3. Kršćani moraju imati jedan osobni odnos s Marijom

Drugi dio: POSVETA ISUSU KRISTU U MARIJI ILI SVETO ROPSTVO LJUBAVI

1. Potpuno predanje samoge sebe
2. Jedna učinkovita duhovnost
3. Kako se živi posveta
4. Čudesni plodovi posvete
5. Izvanjske vježbe posvete

MOLITVE

Molitva Isusu

Duhu Svetome

Mariji

ZAKLJUČAK

Uzgajanje i rast drveta života ili način kako Marija živi i vlada u našim dušama

DODATAK

Posveta samoga sebe Isusu Kristu, utjelovljenoj Mudrosti po Marijinim rukama

“Čitanje ove knjižice za mene je predstavljalo jedan odlučujući preokret u životu. Rekoh preokret, iako se radilo o jednom dugom nutarnjem putu koji se podudarao s potajnom pripravom za svećeništvo. Upravo tada mi dođe u ruke Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici, jedna od onih knjiga koju nije dosta jedanput čitati. Sijećam se da sam dugo vremena nosio tu knjižicu i u tvornicu sode tako da se su se njene lijepe korice uprljale vapnom. Čitao sam uvijek iznova njene odlomke jedan poslije drugoga. Dok sam se prije suzdržavao u strahu da bi pobožnost prema Presvetoj Djevici mogla priječiti umjesto da otvori put prema Isusu, u svjetlu Rasprave sv.Ljudevita Montfortskog shvatih da se događa baš suprotno. Naš odnos prema Majci Božijoj bitno proizlazi iz našeg odnosa s Isusom... Poznato je da Montfort naučava pobožnost prema Majci Božijoj koju definira kao jednu vrstu ropstva. Taj pojam može smetati našim suvremenicima. Što se mene tiče nemam nikakvih poteškoća u vezi s tim. Radi se o jednoj vrsti paradoksa koji se često nalaze u Evanđelju, jer riječi sveto ropstvo ljubavi znače da ne možemo bolje koristiti našu slobodu, najveći dar koji nam je Bog dao. Jer sloboda se mjeri po mjeri ljubavi za koju smo spremni... *Totus tuus*. Ovaj izraz nema samo jednu pobožnu oznaku, nije samo izraz jednostavne pobožnosti: to je nešto više. Zahvaljujući sv.Ljudevitu Montforskom shvatih da je prava pobožnost Majci Božijoj kristocetrična, te duboko utemeljena u tajni Presvetoga Trojstva, u otajstvima Utjelovljenja i Otkupljenja... Mislim da ovo što sam kazao dovoljno pojašnjava marijansku pobožnost sadašnjeg Pape i pogotovu njegovo potpuno predanje Mariji. *Totus tuus – Sav tvoj*“

Papa Ivan Pavao II

“Budite Apostoli slave Marijine naslijedujući sv Ljudevita Grigniona Montfortskog i bit ćete pobjednici u ovom boju koji nadilazi ljudske snage”. (Blaženi Kardinal Alojzije Stepinac)